

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCOVENECE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Špansko framonstvo in katoličani

Nam vsem je še v spominu polet, s katerim se je mlada katoliška Španija pri zadnjih volitvah polastila v revoluciji izgubljenih postojank ter podala jamstva, da ne bo nikdar več dopustila, da bi framonstvo vladalo nad ljudstvom, ki je po svojem verskem prepričanju katoliško. Takrat smo rekli, da ta zmaga španskega katoličanstva ni konec, ampak šele začetek velikega boja, ki bo še dolga leta nalagal katoliškemu pokretu težka bremena živlosti v vztrajanju in neizčrpnosti v poštenosti. V katolicizmu namreč ni in ne sme biti zastoja. Grehi popuščanja in komednosti se masčujejo, ker zahtevajo podvojene napore in žrtve, da se njih posledice iztrebijo. Tako imamo vtis, da tudi zmagovitemu katoliškemu pokretu v Španiji ne bo drno uživati sadove svojega zmagovalstva, temveč da stoji pred novimi, zelo težkimi nalogami, ki mu ne bodo dovolile niti trenutke oddiha.

Nova vlada pod predsedstvom Lerrouxa, ki je izšla iz zadnjih volitev, je, kot vemo, dvotretjinsko radikalna, po eni tretjini samo pripada republikanskim strankam desnice. Če hoče obstati, je navezana na pomoč ostalih strank, bodisi na levi, bodisi na desni. Z levo vlada ne more računati, ker bi tudi s socialističnimi glasovi ne dosegla potrebne večine, ne glede na to, da radikalna stranka sama odklanja sodelovanje z marksisti. Torej se opira vlada na glasove desničarskih strank, to je na 188 poslancev, od katerih jih 39 pripada agrarni stranki, 115 pa ljudski stranki, ki sta obe republikanski in sta izrazili voljo, da vlado pod gotovimi pogoji podpirata. Na skrajni desnici sede stranke monarhističnega območja, na katere pa republikanske vlade ne morejo računati.

S staljša parlamentarne matematike torej bi ne smelo biti nikakih težav, ker razpolaga vlada s pomočjo desničarskih katoliških glasov z delovno večino, ki njeno trajanje povzroča izven vsakega dvoma in tudi izven vsake nevarnosti. Toda tragika položaja obstoji v tem, da je ravno vlada večina sestavljena iz skupin, ki svetovnonazorno nikakor ne moreta hoditi skupaj. V prvem vrtenju volilne zmage, ki je pokončala rdečo nevarnost, javnost morebiti ni razumela, kakšne posledice morajo nastati, ko bodo desničarske stranke sedle skupaj z radikali, da pospravijo najhujše razvaline revolucije in popravijo največje krivice, prizadete katoliškemu krilu španskega ljudstva, onemu, ki je vladi ponudilo svojo pomoč. Šele sedaj, po preteku nekoliko mesecev, ko je treba preiti od besed na dejanja, ko je treba sklepati konkordat z Vatikanom, ko je treba odstraniti krivično protikatoliško kulturno zakonodajo, se je tudi špansko ljudstvo polagoma zavedlo tragike svojega političnega režima.

Kajti ravno radikalna stranka, ena najstarejših španskih strank, je v politični zgodovini Španije stalno in dosledno zagovarjala laično državo, torej popolno ločitev države od cerkve, ali povedano v domačem izrazu, protikatoliško politiko na vsej črti. Skozi stoletja je zbirala okrog sebe najhujše sovražnike Rima, najbolj radikalne upornike proti katoliški cerkvi. V njej so sedeli najbolj vplivni framonosi (svobodomiselnici) Španije in sedijo še danes najbolj izraziti predstavniki framonoskih lož.

Kako bo mogoče družiti dolgo časa tako nasprotujoče si sestavine, kot so framonoski radikali in katoliška desnica? Katoliška desnica zahteva za svoje sodelovanje odpravo vse kulturno bojne zakonodaje rdečega režima. Azahe, radikalna stranka pa, ki brez desnice vladati ne more, je odvisna od navodil framonoskih lož, ki bi najraje požrle vse, kar le količkaj liči na katolištvo, Vatikan in jezuite. Položaj je torej takšen, da radikalno-framonoska vlada na svetovnonazorno sorodni levi nima zadosti številčno močne zaslome, med tem ko ima na desnici sicer zadostno moč, a osnovno nasprotni svetovni nazor. Lerroux, ki osebnostni nikak prenapetost, bi rad ustregel svojim katoliškim podpornikom, toda v njegovi lastni stranki se zbira proti njemu opozicija framonosov, ki bi najraje videla, da bi nadaljevali teroristični režim rdečega bora Azahe.

Na čelu framonoske opozicije radikalne stranke stojijo znani »Veliki orijenti« Martinez Barrios, šef španske framonoske lože. Zadnje čase so celo poskušali vrediti Lerrouxa kot šefa stranke, izbrati na njegovo mesto Martineza Barrios, sestaviti novo vlado s pomočjo levičarskih strank in napovedati najhujši boj katoliškom, če treba tudi z izjemnimi zakoni. Če zarota ni uspeła, temu gotovo ni kriva prevrtila lojalnost radikalov od svojega vodje Lerrouxa, ampak ker vedo, da bi z levo ne mogli zbrati vladne večine in ker morajo računati tudi z odhodom konservativcev Maure, progresistov in liberalnih demokratov, ki so vstopili v vladno koalicijo edino le iz zaupanja do zmernostnih vrtil Lerrouxa kot voditelja radikalne stranke, nikakor pa ne iz simpatij do framonoskih kolovodij, ki se zbirajo pri radikalih. V znak, da ofenziva framonosov z enkrat ni uspeła, so v Madridu organizirali veličasten banket, na katerem je dobil Martinez Barrios priliko, da javno izjavi, da se popolnoma sklada s politiko voditelja stranke Lerrouxa. Toda ta izjava nikakor ni odstranila dejstva, da sodelovanje med katoliško skupino in med stranko, v kateri prevladujejo framonosi, trajno ni mogoča in da bo prej ali slej, toda mi verjamemo, da prej, prišel trenutek, ko bodo morala načelna pota narazen.

Na političnem torišču v Španiji se borita, danes morda še s hujšo silo kakor včeraj, dve veliki mednarodni sili, katolicizem in svobodomiselstvo. Katolicizem ima za seboj široke plasti ljudstva, ki jih je vzvalovil v nepopisnem navdušenju mladi pokret Gil Roblesa. Framonostv pa se še vedno opira na polgolo meščanstvo in na marksistične množice, ki jih vzbrišani voditelji ženejo pod framonoske

Pomemben dan evropske politike

V Franciji: slabotna nova vlada - V Nemčiji: triumf samozaveš

Predsednik nove francoske vlade Daladier

Pariz, 30. jan. Danes ob 12.30 je Daladier zapustil vojno ministrstvo in odšel s svojimi bodočimi sodruki v Elizejsko palačo. Pri tej priliki je izdal uradni komuniké o sestavi svoje vlade. Nova Daladierova vlada je sestavljena takole:

Predsedstvo vlade in zunanje ministrstvo Daladier, pravosodno ministrstvo Penancier, notranje ministrstvo Frot, finančno ministrstvo in proračun Pietri, vojno ministrstvo Fabry, kmetijsko ministrstvo Queuille, letalsko ministrstvo Cot, prosvetno ministrstvo Berthod, vojna mornarica De Chappedelaine, trgovska mornarica Guy Lachambre, pokojniško ministrstvo Ducos, poštno ministrstvo Bernier, ministrstvo za zdravstvo Lisbonne, ministrstvo za delo Valadier, ministrstvo za javna dela Paganon.

Državni podtajniki so: v predsedništvu vlade Martinaud, za narodno gospodarstvo in tujski promet Palenotre, v zunanjem ministrstvu Marie, v notranjem ministrstvu Heraud, za prekmorsko Francijo Bibie, za tehnično šolstvo Doussain, za narodno vzgojo, umetnostni oddelek Bardon, za telesnovzgojni oddelek Lorgere.

Vlada podtajnikov

Pariz, 30. jan. tg. Nikdo ne more reči, kako bo odjeknilo po deželi, ko se bo raznesla vest, da je novo vlado sestavil človek iz stranke, ki je iz Staviskijevega škandala izšla najbolj umazana in da se v njegovi vladi nahajajo ministri, proti katerim je množica dvigala pesti po pariških barikadah. Daladier je izjavil, da bo sestavil vlado novih mladih mož. Kdo pa je nov v njegovem kabinetu? Njegov uspeh je v tem, da je šel med nekdanje državne podtajnike in jih poklical na ministrske stolice. Daladierovo ministrstvo je ministrstvo državnih podtajnikov, ki so v prejšnjih levčarskih vladah sedeli v predobah svojih kompromitiranih šelov in nosijo torej vso odgovornost za škandal, katerega vijugasti kanali so jim prav tako znani kot njihovim nekdanjim ministrom, ki so jim podtajnikovali. Na prvi hip je pariško javno mnenje sprejelo to novo kombinacijo humoristično, kajti Parižan ljubi duhovitost in Daladierovi kretnji, da izmenja staro ministrsko ekipo enostavno z ekipo sokompromitiranih državnih podtajnikov, se duhovitost ne more odrekat. Drugod bi rekli, da se ta človek brije norcev iz ljudi, toda Parižan se v prvem hipu dovpihu od srca smeje. Toda ne vemo, kakšen bo odmev jutri, po jutrišnjem, ker ni verjetno, da se bo pustilo razjarjeno javno mnenje, predvsem pa patriotska mladina, odpraviti s takimi čarovnjami. Za dalje časa si tudi ne bo pustilo dopasti, da bi se levičarska framonoska skupina igrala z ljudmi, ki iskreno hočejo poštenja. Neverjetno je, s kakšno trdoglavostjo se hočejo radikalni socialisti odbržati na krmlu. Pričakovati je novih demonstracij, ker ljudsko ogorčenje je doseglo take višine, da ne bo odnehalo prej, da se levičarski framonoski kartel ne razruši, če potreba v novih državnih volitvah.

V Daladierovi vladi, ki je bila čez noč namerana skupaj, ni več Paul-Boncourja. Nikdo za njim ne bo pretakal solz, toda prisotnost Daladiera samega v zunanjem ministrstvu ne bo pomirila niti Francozov samih, niti zaveznikov Francije. Daladier je že v svoji prejšnji vladi vzbujal nemir za zastave. Marksisti bi s framonosi prav lahko obračunali, a proti katoliškom potrebujejo še njihove pomoči. Zato so na črni listi španskega komunizma kot prvi zabeleženi katoličani in šele za njimi pridejo na vrsto bojevniški svobodomiselnosti. Boj med tema frontama bo postal čedalje hujši. Hujši, pravimo, ker katoliški pokret ne mara prestopiti meje zakonitosti, med tem ko framonostv združeno s komunizmom in anarhijo, stopa tudi na ulice in v poziva k javnemu uporu.

Ako vlada Lerrouxa ne bo v stanu, da prepreči svojim lastnim pristašem v zvezi z rdečimi zavezniki, da pridigajo in izvajajo nasilja, potem tudi ni nobenega dvoma, da bodo katoliški pokreti, katerih polet še ni ustavljen, ampak narašča vsak dan v neprestanem pehanju in v neprestanih novih žrtvah, sprejeli boj tudi na polju, kamor jih vabijo nasprotniki — na ulici. Fronte so jasno potegnjene. Napetost je velika. Treba je, da pade prvi strel. Od katoliške strani ne bo prišel, toda na katoliški strani brez odgovora ne bo ostal španski katolicizem postaja dinamičen. To je sad protikatoliške revolucije.

radi svoje italijanske in pronemške politike, ki je dosegla svoj višek v podpisu pakta štirih velesil, odbila Poljsko in ohladila tudi države Male zveze. Ne verjamemo, da bi se bili njegovi nazori v par mesecih toliko spremenili, da bi jih mogli mirno sprejeti v reševanju sedanje politične krize, ki zalteva močno Francijo in v močni Franciji najmočnejša državnika.

Demonstracije v Bayonnu trajajo neprestano dalje

Pariz, 30. jan. Iz Bayonna poročajo, da je včeraj prišlo pred tamkajšnjim sodiščem, ki je v zvezi z afero o lažnih obveznicah bayonske mestne hranilnice ponovno zaslilo poslance Bonnaura, do novih demonstracij. Ko je množica, zbrana pred sodiščem in čakajoča, da bodo Bonnaura odvedli v zapor, izvedelo, da je preiskovalno sodišče pustilo poslance Bonnaura še nadalje v svobodi, so se zaslili burni in ogorčeni protestni vzkliki. Prav takrat se je prikazal pri glavnem vhodu v sodišče poslanec Bonnaure s svojim odvetnikom. Tedaj je množica navalila na vrata in onemogočila poslancu, da bi zapustil sodišče. Bonnauru se ni posrečilo oditi s sodišča tudi ne pri stranskih vratih, ker je okoli 2000 demonstrantov blokiralo sodno poslopje z vseh strani. Oblega je trajala celi dve uri, vse dotlej, dokler ni prišel oddelek orožništva, ki je napravil red in spreml Bonnaura

do neke zasebne hiše blizu sodišča. Tam je orožništvo stražilo poslance do pozne noči.

Stenarjev odvetnik zaslišan

Pariz, 30. jan. b. V Bayonne je prišel odvetnik Staviskiskega poslanec Bonnaure, ki so ga oblasti zaslile. Zaslisevanje je trajalo celih pet ur. Izjavil je, da s Staviskim ni imel drugih zvez, kakor samo to, da je bil njegov glavni odvetnik. Leta 1932 mu je Staviski sporočil, da hoče skleniti pogodbo z madjarskimi delegati za nakup bonov za agrarno odškodnino. Rekel mu je, da bi bila to dobra kupčija in da bo z izkupičkom lahko plačal vse svoje upnike. Zato je potoval sedemkrat v Budimpešto in dobil kot plačilo za to svoje delo 200.000 frankov, medtem ko so madjarski odvetniki zaslužili tri milijone frankov. Prizna, da je Staviski plačal njegove račune pri krojaču, toda brez njegovega dovoljenja in vednosti.

Ko je Bonnaure zapustil sodno palačo, so pred sodnim poslopjem zbrane množice priredile burne demonstracije in zahtevale, da oblasti aretirajo glavnega odvetnika Staviskiskega. Množica je bila tako razjarjena, da je morala policija zavarovati Bonnaura.

Zena Staviskiskega namerava vložiti tožbo, da se ji izplača zavarovalnina 1.500.000 frankov. V procesu hoče nastopiti dokaz resnice, da njen mož ni izvršil samoumora, ampak da je bil ubit.

Eno leto Hitlerja

Velik govor državnega kanclerja

Berlin v zastavah

Naročeni slavošpevi v tishu

Berlin, 30. januarja. AA. Vse mesto je danes v zastavah. Listi priobčujejo uvodnike in članke, v katerih praznujejo današnjo obletnico Hitlerjeve vlade, ki je bila imenovana, kakor je znano, lani 30. januarja. Ta dan bo ostal zapisan v nemški zgodovini z debelimi črkami. Listi nadalje obnavljajo spomin na vsa večja dela Hitlerjeve vlade v zadnjem letu in pristavljajo, da si pred 30. januarjem 1933 nihče ne bi bil mislil, da bodo mogoče take izpremembe. Ves ta prerod je posledica Hitlerjevega vzgleda, njegovega življenja in dela in njegove neodoljive vztrajnosti. Kar je bilo prej samo teorija in kvečjemu še pohlevna sanja, je zdaj postala stvarnost.

Hitlerjev govor

Berlin, 30. januarja. b. Na obletnico zmage narodnega socializma je Hitler izrazil željo, da se opustijo vse velike svečanosti in ves pomp. Vsa mesta so v zastavah, na javnih zgradbah visijo zastave s kljukastimi križi in pa črno-belo-črne, ki visijo na vseh cerkvah. Na privatnih poslopih pa je videti le prve. Pruskih zastav ni. Na vseh šolah so bila danes predavanja o pomenu zmage narodnega socializma. Ob 8.20 je govoril Göbbels v

sportni palači, istočasno pa se je po vseh cerkvah darovala služba božja.

Ob 12 je bila spominska slava napadalnih odredkov nar.-socialistične stranke in sicer na onem mestu, kjer je preteklo leto izgubil življenje vodja napadalnih odredkov Majkovski. Ves nemški tisk prinaša članke, v kateri slavi Hitlerja kot od Boga poslanega človeka, ki bo rešil Nemčijo.

Ob 3 popoldne je bila seja državnega zbora, ki ga je otvoril predsednik Göring, nakar je govoril državni kancler Hitler. Hitler je v svojem programatičnem govoru govoril o ustavni reformi, o razorožitvenem vprašanju, odgovoril je avstrijski vladi in sicer popolnoma kratko. Hitler je priporočil avstrijski vladi naj izvede ponovno volitve.

Vlada se je naslonila na najširše narodne sile in njegov pokret je kakor vulkanen val prerodil nemško življenje in mu omogočil novo lepšo bodočnost. Nemški narod je pričel zopet z zaupanjem zreti v svojo lastno usodo. Zato tudi je mogla narodno-socialistična revolucija prodreti v enem letu in ugonobiti vse druge stranke, tako, da si je narodni socializem utrdil svojo moč enkrat za vselej in zbrisal iz spomina nemško narodno preteklost. Preteklost se ne bo nikoli več vrnila, je dejal Hitler.

Hitler ni govoril samo o delu svoje vlade v preteklem letu, ampak se je dotaknil položaja Nemčije v Evropi. Za sejo parlamenta so bili izdani obsejni varnostni ukrepi. Seji je prisostvoval ves diplomatski zbor. Za Hitlerjev govor je vladal največji interes v vsej Evropi.

Boj proti „reakciji“

Zürich, 30. januarja. tg. »Neue Zürcher Zeitung« objavlja zelo informativen članek o notranjepolitичnem položaju v Nemčiji z ozirom na ojačen boj, ki ga je hitlerizem napovedal »reakciji«, s čemer mislijo v Nemčiji razne monarhistične pokrete in pasivni odpor, na katerega zadevajo pri svojih izenačevalnih naporih.

Protimonarhistični pogromi

Do hudega izraza je prišlo nasprotstvo med narodnimi socialisti in med monarhisti pri veliki svečanosti berlinskih oficirskih društev v zoološkem vrtu. Ko je ravno govoril general von der Goltz ter slavil spomin na bivšega cesarja Viljema, so vdrl v dvorano napadali oddelki narodnih socialistov, napadli prisotne, napadli generala z govorniške tribune ter povzročili splošen pretep, posledica katerega je bila, da so se morali častniki umakniti. Temu škandalu so sledile demisije nekaterih uglednih generalov, med njimi tudi generala von Horna. Iz jeze proti »reakciji« so se na to izvršile še v organizaciji jeklenih čelad nekateri spremembe, tako da je sedaj ta nekdanj tako slavn organizacija prišla popolnoma pod vpliv in pod vodstvo hitlerjevcev. Kmetijski minister Darre je šel celo tako daleč, da je bivšega cesarja javno imenoval izdajalca in njemu pripisal vse gospodarski polom Nemčije. Narodnim socialistom je sploh nepovedano udeleževati se proslav na čast bivšega cesarja.

Pasivni odpor

Toda narodni socialisti ugotavljajo, da jih ovira v njihovem osvojevalnem poletu še »druga reakcija«, to so: moč kapitala v industriji in trgovini, banke, mlačno meščansko filistrstvo, uradništvo in kaj pa da tudi »črne suknie«. Narodni socialisti čutijo, da te »reakcije« ni mogoče zgrabit za vrat, ker je nevidna, ker se javno ne udeležuje, ampak, ker je samo pasivna. Kje je ta reakcija, se vprašujejo razni listi, in vsi odgovarjajo: povsodi in nikjer. Kaj dela reakcija. Kje jo dobiti. Povsodi. Najdemo jo v predobah oblastnikov in ministrov. Od jutra do mraka sedi po teh predobah, in če jo pri enih vratih našene, pride

vsa zmagovalna skozi druga vrata zopet nazaj. Reakcija dela isto, kar je delala vseh 14 let pred nastopom narodnega socializma. Iste ljudi srečavamo vedno v predobah. Iste. Prej so imeli vsaj še nekaj razumevanja za prejšnje državno vodstvo, a danes, ko vodi državo narodni socializem, da jih vidiš, kako so danes pametni. Oni so sploh vedno bili narodni socialisti, dvestoprocetni narodni socialisti in Hitler je mnogo manj narodni socialist, kot so oni. Ko odhajajo iz predob in se vračajo k svojim omizjem, kjer šepetajoče kritizirajo vse vprek in ustvarjajo neko čudno ozračje v Nemčiji, ozračje, ki ni jasno, ki ni pregledno, ki je naravnost zadušljivo. Sovražnika čutiš, upor čutiš na vsak korak, a sovražnika nikjer ne vidiš, neki tihi, nevidni, a jekleni upor volje in razuma, ki narodne socialiste spravlja ob živce. Pasivni odpor je najhujši sovražnik, zato ker ga ne moreš zgrabit in kaznovati.

Nainovejši sovražniki

Značilno za ta nov položaj je tudi, da posebna sodišča, ki so se prej s takšnim veseljem ukvarjala s preganjanjem židov in komunistov, te ljudi puste na miru in se bavijo predvsem s katoliškimi duhovniki, ki jih vedno več priganjajo pred izredna sodišča za zaščito države. Tam sumijo, da leži vse odpor, toda dokazov ne morejo prinesiti. Ravnotako so se vrgli tudi v tabor bivših nemških nacionalistov, ki so sicer razpuščeni, a trajajo še dalje. Tudi špijonaže se je razpasla, kar je pri popisnem razpoloženju povsem umljivo. Najzadnji sodni sklep izrednega sodišča je obsodil mlado hčerko aktivnega oficirja, ker je bila obtožena, da je pred svojimi prijatelji kritizirala nemško letalstvo. Dobila je 6 mesecev težke ječe in državni pravdnik se je še pritožil.

Takšna je torej obletnica hitlerjevske revolucije.

Berlin, 30. jan. p. Glede proslave rojstnega dne bivšega cesarja Viljema je med narodnimi socialisti in monarhisti izbruhnil resen spor. Zaradi tega je pruski ministrski predsednik Göring poslal državnemu notranjemu ministru pismo, v katerem zahteva razpust vseh monarhističnih društev.

Balkanski pakt: Bolgarski pogoji

Bukarešta, 30. jan. tg. Pogajanja med bolgarskim ministrskim predsednikom Mušanovom in romunskim zunanjim ministrom Titulescom glede vstopa Bolgarije v balkanski pakt še niso zaključena. Iz uradnih krogov javljajo, da se bodo pogajanja nadaljevala in sicer na podlagi pismenih želja, ki jih je izrazil zastopnik Bolgarije. Te želje so sledeče:

1. Romunija naj izboljša položaj bolgarskih manjšin v Dobrudži.
2. Romunija naj razveljavi vsa po agrarni reformi v Dobrudži zasežena posestva lastnikov bolgarske narodnosti.
3. Romunija naj da amnestijo okrog 3000 Bolgarom, ki so bili svoje dni izgnani iz Dobrudže.
4. Istotako naj Romunija dovoli povratek v Dobrudžo 800 bolgarskim družinam, ki so svoje dni morale bežati od doma.
5. Obe državi se bosta potrudili, da čedalje bolj izvedete gospodarsko sodelovanje in sicer z zgradbo donavškega mostu pri Giurgiu—Rusuk in z organizacijo rednega letalskega prometa med Bukarešto in Sofijo.

Romunija pa zahteva od Bolgarov, da ji vrnejo 800 milijonov lejev, ki jih dolgujejo, v blagu in sicer na podlagi posebnega izplačilnega načina, ki ga bo Romunija predložila.

Pogajanja med Jugoslavijo in Bolgarijo napredujejo sijajno, med tem ko se ne more isto trditvi pogajanj, ki jih Bolgari vodijo z Grčijo. Na-

sprotja so še zelo velika, ker vztraja Bolgarija nemoteno pri svoji zahtevi po svobodnem izhodišču na Egejsko morje, med tem ko Grčija ponuja samo svobodno cono v solunskem pristanišču.

Peklenski stroji

Sofija, 30. jan. m. V Varni je eksplodiral peklenski stroj, ki ga je nekdo postavil v dom adventistov. Zaradi eksplozije so na poslopju popokale vse šipe, istotako tudi na sosednjih hišah. Človeških žrtev ni bilo. Policija je uveljavila strogo preiskavo, ki pa je bila do sedaj brez uspeha.

Pretepi v Soliji

Sofija, 30. jan. m. Sofijska univerza je že vedno poprišče srditih bojev in pretefov med levčarskimi in fašističnimi akademiki. Tokrat so se pojavili izgrede na filozofski fakulteti. Prihodnje dni pričakujejo novih izgrede, ker so nacionalistični akademiki razdelili med svoje pristaje 200 lesenih palic za pretepanje. Akademski oblasti so ukenile potrebne korake, da preprečijo nove pretepe. 30 akademikov, ki so se pri zadnjih izgredu najbolj izkazali, je bilo izključenih iz sofijske univerze. Nereda na univerzi je obsodil tudi prosvetni minister Bojadžijev, ki je med drugim izjavil, da bo storil vse, samo da prepreči, da bi se sofijska univerza ne zaprla.

Sunek poljske opozicije proti vladi

Oster boj proti novi ustavi v sejm in na ulici

Praga, 30. jan. tg. »Prager Presse« poroča iz Varšave: V današnji seji poljskega sejma je prišlo do burni hprizorov, ko je prvi odkar obstoja poljske republike, nastopila opozicija v skrajno odločni olenzivi proti vladi. Prvi je govoril zastopnik socialstov, ki se je tako hudo izražal, ko je kritiziral postopanje vlade, ki je izrabila odsojnost poslancev opozicije, da je pustila izglasovati novo poljsko ustavo, da mu je moral predsednik sejma dati ukor in mu vzeti besedo. Za poslanecem Zarembo je govoril narodni demokrat Czetwertyński, ki je izjavil, da se popolnoma strinja s svojim predgovornikom.

Opozicija namerava sedaj staviti predlog, da se izreče predsedniku sejma Switalskemu nezaupnico zaradi prestopa sejskega poslovanja, ko je bil nedonadoma postavljen na glasovanje zakonski predlog o spremembi ustave, ki se mora sprejeti z dvotret-

jinsko večino poslancev. Vlada je povzročila, da je takrat opozicija šla iz dvorane, nakar je predsednik sejma na tihem dal novo ustavo na glasovanje. Ustava je bila sprejeta z dvotretjinsko večino prisotnih poslancev. Če bi predsednik sejma ne dovolil ta postopek, bi ustava nikoli ne dobila zadostnega števila glasov v sejm. Ni se znano, če se je opozicija odločila, da položi vse poslanske in senatorske mandate in sploh zapusti parlament.

Iste dne so tudi nacionalistični visokošolci, pripadajoči organizaciji »Veliko-Poljski Tabor« uprizorili velike demonstracije. Udrli so v večerne in nočne lokale ter metali na vse kraje smrdljive in solzne bombe. Povzročitelji panike, pri kateri je bilo nekaj lažje ranjenih, je policija zaprla. Tekom večernih ur so dijaki napadli tudi nekaj židovskih trgovin, a policija jih je zaprla, preden je prišlo do večjih neredov.

Ruski dvomi o poljsko-nemškem paktu

Moskva, 30. jan. Tukajšnja »Pravda« komentira nemško-poljski pakt in med drugim pravi: Sovjeti pozdravljajo vsak sporazum, ki utegne doprinesti k zmanjšanju vojne nevarnosti. zlasti v vzhodni Evropi. Pri vsem tem je pa treba ugotoviti, da pušča novi nemško-poljski sporazum mnoga vprašanja odprta. Iz tega sporazuma se še ne vidi, o katerih vprašanjih je Poljska pripravljena razgovarjati se z Nemčijo. Ne vidi se jasno, ali gre za običajno izjavo o nezatekanju k sili, ali pa o kakšnem vzajemnem priznanju meja. Težko je vedeti, ali je Hitler popolnoma kapituliral, ali je pa napravil samo spremno politično potezo.

Na koncu članka list ugotavlja, da si je Poljska

s tem sporazumom, pa naj bo njegov globlji pomen tak ali tak, znatno okrepila svoj mednarodni ugled, posebno v odnošaju do svojih zaveznikov.

Nemci a grozi Franciji

Berlin, 30. jan. b. »Der Angriff« objavlja nočjo uvodni članek pod naslovom »Weltpolitik«, v katerem se bavi z nemško-poljskim sporazumom in zavzema precej agresivno stališče proti Franciji. Med drugim pravi: »Možnost, da se bo sedaj Nemčija lahko resneje bavila z dogodki na zapadni meji, pomeni za Francijo vsekar gotov riziko, to pa le v slučaju, če bo Francija še naprej sabotirala upravičene nemške zahteve po enakopravnosti.

Japonska se dviga proti Rusiji

London, 30. jan. m. »Times« poročajo iz Tokia: Govor boljševskega diktatorja Stalina, ki ga je imel na 17. kongresu komunistične stranke v nedeljo 28. januarja v Moskvi, je na Japonskem izval velikanski val ogorčenja in protesta. Japonska vlada je zaradi napadov, ki jih je naperil Stalin proti Japonski v svojem govoru, sklicala sejo, na kateri se je sprejel sklep, da bo od sovjetske Rusije zahtevala satisfakcijo za vse žalitve, ki jih je Stalin prizadejal Japonski. Stalin je glavni tajnik ruske komunistične stranke in je torej za njegovo delo odgovorna celokupna ruska vlada napram inozemstvu. Preden pa bo Japonska vložila protestno noto v Moskvi, bo počakala, da dobi točen tekst Stalinskega govora, nakar šele bo zavzela stališče. Japonski politični krogi so razburjeni zlasti zaradi naslednjega odstavka Stalinskega govora, kakršnega so japonski diplomati poslali v Tokio iz Moskve: »Japonska je bila vedno neprijateljsko razpoložena proti Rusiji, že od časa carskega režima. Mi smo svojočasno častno in iskreno ponudili Japonski, da sklene z nami pakt o nenapadanju, toda Japonska je samozavestno odklonila kakršenkoli sporazum in zvezo z nami. To ni sovraštvo proti boljševizmu, ki vodi japonske politike, ampak njihova neizmerna pohlepnost po tuji zemlji. Rusija želi mir in bo čakala na napad Japonske, ki je neizbežen. Toda pred

vsem svetom izjavljam: Onemu, ki se nas bo dotaknil, bomo prisilili tako zaisušico, da ne bo nikdar več vbadal svojega nosu v sovjetsko Rusijo.

Sodeč po razpoloženju članov japonske vlade je pričakovati nov resen konflikt med sovjetsko Rusijo in Japonsko.

Tokio, 30. januarja. Vse kaže, da novi vojni minister ne bi se hotel prenačiti in da bo zaradi tega postopoma zavzel stališče k najvažnejšim razorožitvenim vprašanjem. Po mnenju poučenih krogov Japonske zaenkrat nima dovolj obrambnih sredstev, da bi mogla preprečiti morebitne ruske letalske napade iz Vladivostoka na japonski trikotnik Tokio, Jokohama in Osaka, kjer je hrblenica japonske industrije. Po drugi strani kažejo mnoga znamenja, da položaj Japonske niti v Mandžuriji ni tako rožnat, kakor navedejo to desničarski listi.

Angli a Rusija

London, 30. jan. b. Z zanesljive strani se čuje, da so pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Veliko Britanijo in Rusijo tako napredovala, da je v glavnem tekst pogodbe že izdelan. Urediti je treba še nekatere manj važna vprašanja, kar bo trajalo nekaj dni, nakar se bo pogodba podpisala za dobo petih let.

3. da se za ukinitev in znižanje ofenzivnega orožja, kakor tudi za izvedbo izenačenja glede vojaških pravic uvedejo kontrolne mere in organizira mednarodna varnost na temelju garancij, ki bi jih prevzele vse države, ki bi podpisale splošno razorožitveno konvencijo.

Današnji listi naglašajo, da je uspeh te britanske iniciative odvisen ne samo od tega, če bosta Nemčija in Francija sprejeli britanski posredovalni predlog, ampak tudi od stališča Združenih držav, kar britanska vlada v svoji spomenici podobno določa postopek, ki bi dala Brand-Kellogove protivojnemu paktu dejansko vrednost pri izpolnjevanju vseh mednarodnih sporazumov. Tako bodo morale poleg evropskih držav prevzeti obveznosti tudi Združene države, ki bodo morale enako jamčiti za splošen mir v svetu.

Preosnova odbora »Za Rusijo«

Varšava, 30. jan. e. V Vatikanu je dosedaj obstojala posebna komisija z naslovom »Pro Rusian«. Na čelu te komisije je bil naslovni škof mgr. d'Herbigny. Sedaj pa je ta odstopil. Baje je ta komisija delala velike težave Poljski. Sedaj se bo komisija reorganizirala. Njen znanstveni institut, ki ga vodijo jezuiti in ki je do sedaj deloval v »Albertinum« pri Wilni, se sedaj prenese v Estonijo. Papeški seminar v Duchovu bo pa prenesen v Jugoslavijo, in sicer se bo nastanil v Zagrebu.

Nemiri v Avstraliji

Drhal pleni hotele in trgovine

London, 30. jan. tg. Po vesteh, ki jih je dobil Reuter iz Perth v zapadni Avstraliji, je tamkaj prišlo do resnih izgrede. Povod zanje je bila aretacija nekega tujega gostilničarja, obdolženega, da je nekoga ubil. Več tisoč ljudi je porabilo to priliko za demonstracije proti tujcem; zahtevali so, da se vsi tujci izsede. Drhal je opleni pet hotelov in 13 trgovin, pometala pohištvo na ulico in ga zažgala. Pri tem je našla smrt ena oseba. Policija in gasilci so bili preslabi, da bi demon-

strante razgnali. Demonstranti so se polastili tramvajev in avtomobilov in se odpeljali v trgovski del mesta, kjer so navalili na trgovine inozemcev. Iz Perth je takoj odšla policija in se ji je naposled posrečilo obnoviti red. Vse rudnike v tej pokrajini so zaprl. Sovraštvo do inozemcev je že dolgo telo v teh krajih. Tujcev je tod več kot 7000 in so bili oni edini, ki so pristali na znižanje mezd v rudnikih.

Občni zbor Združenja mariborskih gostilničarjev in kavarnarjev

Maribor, 30. januarja.

Ob izredno lepi udeležbi je bil danes popoldne v hotelu Meran redni letni občni zbor mariborskega Združenja gostilničarjev in kavarnarjev, ki ga je vodil predsednik Djuro Valjak. Zborovanja so se udeležili: za mestno občino magistratni ravatelj Rodošek, za bansko upravo obrtni nadzornik Založnik, Zvezo hotelskih združenj v Ljubljani je zastopal njen ravatelj Peteln, Tujsko-prometno zvezo pa ravatelj Loos. Predsednik se je v uvodnih besedah spomnil umrlih članov Horvata, Madriča in gospe Vresnikove, nato pa je v svojem poročilu nanizal vse uspehe, ki jih je dosegla gostilničarska organizacija v minulem poslovnem letu. Poudarjal je važnost ustvaritve skupne zveze hotelskih združenj v Ljubljani, po kateri je dobilo gostilničarstvo tudi primerno zastopstvo v Zbornici za TOL. Izrednega pomena je bilo osnovevanje Državne gostilničarske zveze. Med pridobitvami, ki so jih gostilničarji pridobili po svoji mariborski organizaciji, je omeniti zopetno vpeljavo vinske trošarine, zvišanje kala na 10% za mošt ter 1.5% za vino, odprava občinskih koncertnih take, ukinitev občinske davka na tujske sobe, preprečitev nove restavracije v kazinskem poslopju ter podpore pri mestni občini za gostilničarsko šolo. Z uspešnim delom si je pridobil mariborski gostilničar velik ugled in je po svojih predstavnikih zastopan v vseh važnejših ustanovah mariborskega

mesta. Združenje je vodilo v minulem letu tudi uspešno akcijo proti šušmarski prodaji vina. Ob zaključku je omenil 10letno nepretrgano sodelovanje gostilničarja Hönigmana v odboru mariborske gostilničarske organizacije. Izrekel mu je zahvalo za poštovnovalno delo in predlagal, da se mu izroči diploma. — Sledilo je tajniško in blaginjsko poročilo, ki ju je podal tajnik Združenja Križanič. Maribor ima sedaj 128 gostilniških obratov ter je lani nazadovol za štiri gostilne. — V izčrpnem referatu je nato obravnaval razna vprašanja vprašanja gostilničarskega stanu ravatelj zveze Peteln iz Ljubljane. Sporočil je, da se bo s 1. aprilom pobirala samo še občinska in banovinska trošarina, dočim odpadeta državna in pavšalna. Omenil je delovanje Zveze v davčnih zadevah ter uspehe, ki jih je dosegla pri neposrednih davkih, računskih taksah, policijski uri in končno obravnavanje vprašanje zastopstva majarskih gostilniških organizacij v trgovski in obrtni zbornici. Pri sledečih volitvah je bil izvoljen kavarnar Serec v nadzorstvo, za namestnike pa odborniki Basletič, Kreuh, Iljo in Karel Trapenik. Pri slučajnostih se je pojavila tudi opozicija ter nastopila z nekatere predlogi, ki pa so bili odklonjeni. Nato je predsednik Valjak zaključil občni zbor s pozivom za polnopravno udeležbo mariborskih gostilničarjev pri zborovanju gostilničarjev iz vse dravske banovine, ki bo v Mariboru.

20.700 m v zraku

Moskva, 30. jan. b. Davi ob 7.40 se je na majhnem letališču Oso dvignil v stratosfero novo konstruirani zrakoplov. Priprave so se izvršile v največji tajnosti. Tudi start se je izvršil v največji tajnosti in so bili navzoči le zastopniki letalstva. Novi zrakoplov je podoben onemu, ki se je dvignil 30. septembra, njegov cilj pa je, da potolče dosedanj ruski višinski rekord. V gondoli so bile samo tri osebe: strokovnjak Fedorsnikov, zdravnik Uzijski in konstruktor Vasevski. Temperatura je bila nič stopinj Celzija, start pa je bil brezhiben. Zrakoplov se je kmalu izgubil v megli. Ob 11.17 se je iz zrakoplova javilo, da je dosegel višino 20.000 m in da se še dviga. Zrakoplov je dosegel rekordno višino 20.700 metrov in so s tem Rusi potolkli svoj lanski rekord, ki so ga dosegli 30. septembra z višino 18.900 metrov.

★

Osebnosti

Belgrad, 30. jan. m. Za sodnika okrajnega sodišča v Ljubljani je postavljen v dosedanj skupini dr. Andrej Dolinar, sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani, 4. pol. skup. 2. stopnje. — Na okrajno sodišče v Maribor je premeščen Josip Drevenski, višji pisarniški oficijal 7. pol. skup. pri okrajnem sodišču v Mariboru. — Z odlokom prometnega ministra so razmeščeni: pri železniškem ravateljstvu v Ljubljani v 10. pol. skup. z veljavnostjo od 1. julija 1931 sledeči zvaniki: za pomožne strojevodje: Karel Erber, Janez Urbančič, Avguštin Belin, Karel Gaberšek, Franc Keiser, Matevž Kostelc, Maksimilijan Osredkar, Franc Roš, Josip Slak, Rudolf Voje, Ciril Zalokar, Maksimilijan Zalar in Franc Žerjav. Z istim odlokom se razveljavlja odlok ljubljanskega železniškega ravateljstva od 27. avgusta 1931, na podlagi katerega so bili imenovani razmeščeni po § 241. zakona o državnem prometnem osehju za zvanikičnike.

Utrinki

OB KRIZI FRANCOSKE VLADE.

Franklin-Bouillon:

»...morali se bomo še boriti, toda kako naj samo nekaj poskusimo v tem zastupljenem ozračju, sredi katerega moramo živeti, ker so eni nepošteni, drugi pa zati. Da imamo med seboj še vedno nekaj smrdljivih črto, še ni najhujše, ampak to, da jih ravno oni, ki so poklicani, da jih kaznujejo, najbolj pridno zakrivajo in branijo v interesu baje svojih strank, to je strašno. To je smrt in obsodba strank in ljudi, ki jih izkorišča, a se hvalijo, da jih branijo. Naše gesto je: »Najpreje vse očistiti!«

Andre Tardieu:

»...samo vlada narodne edinstvi, ki ji bo načeloval nov mož, bo rešila tri osnovne naloge, ki jo čakajo: splošno čiščenje državne uprave, proračun in razpust tega parlamenta.«

Philippe Henriot:

»...trdim samo to, da ne smemo dovoliti, da bi kdo odnesel vti, da v Franciji ni pravice. In na žalost moram reči, da ta vti sedaj imamo vsi.«

Henri de Kerillis:

»...tri napake je napravila vlada, ki je utonila v blatu: prva zmot, ko je mislila, da bo škandal mogla zadušiti, druga zmot, ko je pustila, da je javno mnenje prišlo do prepričanja, da politika politika sodišča, tretja zmot, ko je hotela zatreti tisk z zlobinami cenzurnim zakonom, ki je tisk stopil na mesto pešakega sodnega aparata, da iztrebi gnojilca s telesa francoskega naroda.«

Le Temps:

»...naj vendar enkrat prenehajo s temi demagogijami, da so sovražniki republike vsi tisti, ki ne sedijo v vrstah socialistov in radikalov. Mi napredni republikanci ne očitamo neiskrenosti, pač pa jim odkremo pravico, da bi oni drugim predhvalili, da niso državotvorni. Tem gospodom moramo v imenu domovine, ki nam je draga, povedati, da naj uvedejo v svoj politični stogar malo

več poštenja, malo več sramežljivosti in več dobro namernosti.«

Louis Marin:

»...Francija neizmerno trpi zaradi tega, ker ne more imeti zaupanja v tiste, ki so se ji ponudili, da jo vodijo, upravljaajo in predstavljajo. Nobena politična kombinacija ne more Francije v tem njenem trpljenju potolažiti, ker ona se spominja gesta onih, ki so jo ustvarili: ena in nerazdružljiva.«

Champetier de Ribes:

»...Kot v dnevih velike revolucije sedanje vlade ni vrgel parlament, vrgel jo je narod. Novo vlado naj sestavi torej francosko ljudstvo in ne parlament, ki ga je združil narod s parlamentom vred obsodil in odklonil.«

VESELIMO IN ZENIMO SE...

Dobrodušni a pasemsko strogi župan Frankfurta je ugotovil v zapisku svojega uradništva, da je od 2.900 uradnikov že 1.614 samcev na njegovem magistratu. V posebnem očelovskem razpisu je vprašal samce, zakaj so se odrekli boljši polovici v življenju. V pismenih odgovorih je dobil sto in sto različnih, včasih tudi duhovitih a največkrat kislod-resigniranih odgovorov. Spravil se je že enkrat nad nje. Postal je razpis na mešane, naj prijavijo dekline, ki bi bile zrele za zakon. In v magistratnih dvoranah so se začeli sijajni plesi, kjer so morali obrezo nastopiti magistratni samci a po zakonu hrepenecimi frankfurtskimi deklicami. Toda tudi to ni rodilo uspeha. Magistratni samci so začeli bežati z magistrata, mesto da bi bežali za zakon.

Nikdo temu dobremu hillerjerskemu županu dobrih namenov ne bo odrekal, toda nikdo tudi njegovega uradnika ne bo zameril, če so mislili, da smejo pri vsej okrenjenosti svobode v hillerjerski državi ohraniti vsaj to trohico svobode ki jo vsak človek skriva na dnu svojega srca, svoboda svojega čustvovanja. Ali bo Hitler vzal le svoboda županu svojemu narodu? In ali bomo kmalu zagledali zakon, ki bo za vsakega predpisal, kdaj se naj poroči, kot prednike združnik uro, ko je treba popiti žlico zdravil? (Journal de Genève.)

Dolar vreden pol dolarja

Washington, 30. jan. AA. Danes stopi po vsej priliki v veljavo novi denarstveni zakon. Novi dolar bo vreden 60% starega, vendar si bo predsednik pridržal pravico, da ga po potrebi zniža na 50% prejšnje vrednosti. Vesti o razgovorih za stabilizacijo funta in dolarja v poučenih krogih demantirajo. Denarstveni strokovnjaki se boje, da ne pride do inflacije. Prav tako jih skrbe posledice na mednarodnem trgu, ki bi jih utegnilo imeti prostovoljno razvrednotenje ameriške valute.

Monopol za elektriko v Ljubljani ima mestna občina

Ljubljana, 30. jan.

V četrtlek bo mestni občinski svet na javni seji obravnaval dve važni pogodbi, ki ju bo mestna občina sklenila s Kranjskimi deželnimi elektrarnami in z I. Cesnjem in »Elektro« o dobavi električne energije. Ti dve pogodbi pomenjata končno likvidacijo dolgoletnega dosedanjega, deloma tudi napetega razmerja med vsemi omenjenimi činiteљи. Končni efekti teh pogodb se bo pokazal šele prihodnje leto, ker bo prišla mestna elektrarna prejemati tok od KDE šele oktobra meseca tega leta. V naslednjem podajamo v kratkem glavno vsebino obeh pogodb.

Pogodba med KDE in mestno občino

KDE se zavežejo kriti iz svoje zbiralne žile vso potrebo Mestne občine po električni energiji, v kolikor je ne bi Mestna občina krila iz Česnove elektrarne v Tacnu. KDE krijejo potrebo Mestne občine prvenstveno med odjemalci, razen v kolikor niso vezane za potrebo kolodvorov in železnice.

KDE bodo oddajale Mestni elektrarni trofazni tok 6000 Voltov z možnostjo poznejšega prehoda na 10.000 Voltov in 50 perijod. KDE se zavežejo pravčasno preskrbeti za povečanje dobavne možnosti električne energije v primeru porasta konzuma. Obveznost dobave nastopi za KDE takoj, ko bo montiran v Velenju tretji turboagregat, najkasneje pa 1. oktobra t. l. Ako ne bi KDE mogla zaradi kakšne zapreke kriti vse potrebe Ljubljane, se obvežejo kriti vsaj manjkajočo energijo, ki je dosedanje mestne naprave ne bi znoгле. Obratno pa se mestna občina obvezuje v primerih nujne potrebe dajati KDE električno energijo, kolikor bi je mestni občini preostajalo.

KDE povečajo na svoje stroške transformatorsko centralo v Črnučah in položje kablovode do mestne elektrarne, mestna občina pa ima potem pravico odkupa onega dela kabla, ki teče od mestne meje do elektrarne po nabavi ceni z odbitkom 4% za vsako uporabno leto, po preteku pogodbe pa je mestna občina obvezana odkupiti ta del kabla.

KDE se obvežejo, da ne bodo niti posredno, niti neposredno dobavljale nikomur toka na ozemlju Ljubljane in bližnje ljubljanske okolice, katere meje tvorijo približno Sava, Ljubljana, južna meja Ljubljane, Brdo in Šmarna gora. Izjema so le železnice. Elektrifikacijo kolodvora v Zalogu pa bi Kranjske dež. elektrarne prepustile mestni občini. Vse druge konzumente na omenjenem ozemlju odstopijo KDE mestni občini. Mestna občina pa dobavlja državnim in banovinskim ustanovam elektriko po isti ceni, kakor vsem drugim odjemalcem.

KDE so si pridržale pravico prekinitve toka v primerih, ko popravljajo ali preurejajo svoje naprave ali v primerih, ko nastopijo višje sile ter preprežijo redno obratovanje. V drugih primerih pa so KDE dolžne mestni občini povrniti škodo ter za vsako prieto uro, ko je tok prekinjen, plačati konvencionalno kazen 1000 Din. V primerih motenj ima mestna občina nadomestiti manjkajočo energijo za lastno napravo.

Cena električne energije, ki jo bodo dobavljale KDE mestni elektrarni, bo znašala:

Za prvih letno dobavljenih 5 milijonov kw ur po Din 0,65 za kw ur, za nadaljnjih dva milijona kw ur po 0,60 Din, za še naslednja dva milijona po 0,55 Din in za vso nadaljno uporabo po 0,50 Din. Za javno razsvetljavo se zaračunava tok po 50 par za kw ur, toda po tej ceni le sorazmerno po ključu

Občinske volitve na Trati

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod št. A 505-33 7 tole odločbo.

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. okt. 1933 vršile v občini Trata, sreska izpostavi škofja Loka, se je v volilnem imeniku vpisani Uršič Franc, posestnik na Hotavljah, zastopan po dr. Antonu Megušarju, odvjetniku v Kranju, dne 23. okt. 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbo se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po § 50, odstavek 3, zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove volitve.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah v občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

1. Pritožitelj trdi, da mu volilni odbor kot predstavniku in nosilcu liste ni dovolil, prisostvovati poslovanju v volilnem lokalu, ker je bil brez dovoljenja predsednika volilnega odbora zapustil volilni lokal. Ta pritožiteljeva ter ditev je resnična ker izvirja iz zapisnika o poslovanju volilnega odbora in tudi izpovedb kot prič zaslišanih članov volilnega odbora, da je volilni odbor res tako ukrenil in svoj ukrep tako utemeljil.

Ta ukrep volilnega odbora je brez zakonite podlage. Po § 34. zakona o občinah imajo predstavniki kandidatih list pravico ne pa dolžnost, prisostvovati poslovanju volilnega odbora. Če pa predstavnik ni dolžan prisostvovati, je jasno, da predsednik volilnega odbora in nihče nima pravice zahtevati, da predstavnik prijavi svoj odhod volilnemu odboru, tem manj torej, da bi moral prositi celo za dovoljenje. Volilni odbor je potem takem povsem neopraceno kratil pritožitelju kot predstavniku pravico prisostvovanja.

2. Nadalje trdi pritožitelj, da volilni odbor, Mraku Janezu kot namestniku predstavnika pritožiteljeve liste kljub ponovni zahtevi ni dovolil, da bi vpogledal v glasovalne zapisnike. Predsednik in člani volilnega odbora v tem pogledu trdijo, da namestnik predstavnika Mrak Janez vpogleda v volilne spise sploh ni zahteval, temveč je le hotel okrog 16 ure zvečeti za število glasov, oddanih na posamezne liste. Teh podatkov pa mu volilni odbor ni dal, ker to ni v uredbi predpisano (po zapisniku).

Tudi v tem pogledu poslovanje volilnega odbora ni bilo pravilno. Po § 34. zakona o občinah bi predsedniku priznana pravica prisostvovanja zgubila vsak smisel, če bi s to pravico prisostvovanja ne bila združena tudi pravica in možnost nadziranja volilnega postopanja. Pravica nadziranja se more izva-

od vsega dobavljenega toka (Opomba: Povprečna dejanska poraba toka v Ljubljani znaša okoli 5 milijonov kilovatnih ur). V vsakem primeru pa se mestna občina zaveže plačati za tok letno 2.600.000 dinarjev.

V primerih napredka tehnike ali novih virov energij sme vsaka pogodbenica zahtevati revizijo pogodbe. Mestna občina si pridržuje revizijo cene, če bi plačala za električni tok višjo ceno, kot bi jo mogla sama doseči z lastno staro in novo napravo pri vpoštevanju amortizacijskih stroškov. Pocenitev se mora zahtevati le tedaj, če se lastna cena toku zniža za več kot 5%.

Obratno se izvršijo z zadnjim dnevom vsakega meseca in zapade plačilo v 30 dnevih. Glavni obračun je konec leta.

KDE se obvežejo, da nudijo mestni občini največjo ugodnost med vsemi odjemalci. Nadaljna pogodba nalaga obema pogodbenicama dolžnost in pravice glede naprave kontrolnih naprav itd.

Pogodba je za mestno občino neodpovedljiva za dobo 10 let. Za KDE pa 15 let in stopi v veljavo, ko jo potrdita banska uprava in občinski svet. Pogodba se mora odpovedati dve leti pred odpovednim rokom, sicer se avtomatično podaljša za 5 let za obe pogodbenici.

Pogodba dalje nalaga obema pogodbenicama obveznost vzajemnega sodelovanja pri elektrifikaciji banovine in napravi pomembnih projektov.

Pogodba med Česnjem in Elektro

Ta pogodba določa, da kupi mestna občina od Česnja in »Elektre« vse omrežje in vse transformatorske naprave, vso električno opremo in vse priključke. Česenj in »Elektre« odstopata mestni občini vse odjemalce, le »Električni zadrugi za Spodnjo in Zgornjo Šiško« se mestna občina zavezuje, da ji bo oddajala tok v pogojeni množini in po pogojenih cenah najkasneje do konca 1. 1935. kakor ga je dajal dosedaj Česenj. Česenj se obvezuje, da opusti oddajanje toka v okolišju Mestne elektrarne komurkoli, obenem pa daje mestni občini predkupno pravico za svojo elektrarno v Brodu na Savi. Česenj se odpoveduje vsem dosedanjim pravicam v znanem sporu z mestno občino.

Mestna občina plača Česnju kupnino 10 milijonov Din in sicer 4 milijone z dobropisom pri Ljubljanski kreditni banki, 6 milijonov pa v gotovini in sicer v letnih obrokih po 600.000 Din. Prvi obrok zapade 30. jun. t. l., zadnji pa 30. jun. 1943.

Česenj bo oddajal Mestni elektrarni energijo v napetosti 6000 voltov, mestna občina ima pravico odvzeti vso dosedanje produkcijo Česnjeve elektrarne do najvišjega učinka 700 kw dan in noč skozi 8400 ur v letu. Soimetniki Česnjeve elektrarne se obvežejo še za zadostitev svojih obveznosti glede oddajanja toka minilarju Tršanu v Tacnu in minilarci Ivani Česenj ter za svojo lastno potrebo. Odzeto produkcijo plačuje mestna občina Česnju netto po 1.150.000 Din letno.

Mestna občina si pridržuje pravico kontrole nad Česnjevo elektrarno. Nadaljna pogodba vsebuje slične tehnične in formalne pridržke, kakor pogodba s KDE.

Z obema pogodbama dobi torej mestna občina monopol na prodajo električne energije v Ljubljani in neposredni okolici.

Kakor čujemo, poteka ugodno tudi pogajanja med mestno občino in KDE za napravo hidrocentrale na Ljubljani.

Berlinsko pismo

Želje imajo moč

Kako zdravi slovenski čudotvorec prof. Koje?

XVI.

Po tem, kar sem Vam povedal o našem rojaku zdravniku v Berlinu, boste spoznali za upravičeno, če Vam danes njega in njegovo umetnost še malo natančneje predstavim.

Profesor Martin Koje je doma v Središču ob Dravi in je star 32 let. Oče njegov je davčni upravitelj v pokouju in posestnik. Ime Martin se deduje v rodbini. Naš Martin je obiskaval ljudsko šolo v Ormožu, gimnazijo pa v Ptuj in Mariboru — in z njegovim dovoljenjem povem, da je bil prav slab dijak. Tako, da je v šesti šoli moral izpreči. Naj ne bo to v pohujšanje in potuho našim dijakom, kajti — vsak ni Koje. Ne da bi ne bil nadarjen, a njegove misli so bile drugače. Že takrat se je najraje pečal s stvarmi, ki so ga privlekle do sedanjega njegovega poklica. Že doma je začel zdraviti, nato je odšel v Gradec, iz Grada na Dunaj, z Dunaja pa v Berlin, kjer ima nediplomiran zdravnik več svobode kakor v Avstriji. In kdor se v Berlinu uveljavlja, ta je narejen mož. Berlin priznava samo kapacitete prvega reda.

Zdaj bi bila moja naloga, da Vam opišem njegov sistem in njegovo metodo. Ne vem pa, če bom mogel vse točno zadeti in nakratko povedati. Koje je mislec, globok in praktičen mislec. Poleg tega, da je posebno nadarjen za to, je pa tudi veliko šudral, preden si je sestavil svoj sistem.

Povedali ste že, da je Coueja ovrgel. Tudi jaz poznam Coueja in sem se pred nekaj leti skušal po njem zdraviti. Pa ni šlo. Ko sem si ponavljal, da mi je vedno boljše, mi je bilo le slabše — in zoper svoje prepričanje nisem mogel več dalje tega ponavljati. Ponavljal sem te besede le mehanično, manjkalo pa mi je prepričanja, da mi je res bolje. Koje pa vcepi človeku prepričanje, da bo zdrav in to prepričanje ga ozdravi. To je bistvo in jedro njegove metode. Prepričanje se uresniči, misel ali želja se utelesi. Neverjetno, kako moč ima misel v človeku. Kar misliš, to si; Če misliš, da si bolan, si bolan; če misliš, da si zdrav, si zdrav; če nisi še danes, boš pa kmalu.

Koje pa trdi, da to ne velja samo glede zdravja, ampak v vseh rečeh. Misel pravi, je motor s to konjskimi silami. Kar misliš, o čemer si prepričan, to se bo vedno zgodilo. Misli so ustvarjajoča sila, s katero Bog ustvarja svet, ustvarja vse: našo telo in vso našo usodo. — Kojeve nauk je čudovito lep in se povsem vjemata z verskimi nauki. Večkrat me je vprašal: Ali se to vjemata z vero? Seveda, sem rekel, najlepša harmonija! Vi

Za stavo v smrt

Kranj, 30. jan.

V soboto, 27. januarja ponoči je bila v Gašperlinovi gostilni v Senčurju zbrana večja družba senčurskih fantov. Fantje so bili dobre volje in so najprej pili vino, potem pa so se dogovorili, da gredo staviti, kdo bo spil več žganja. — Pili so liker. Stavje je dobil 22 letni posestnikov sin edinec Mohar Janez vulgo Jerbov. Alkohol pa je fanta popolnoma omamilo, da je bil skoro nezavesten. V takem stanju so fantje svojega tovariša namesto domov nesli k njegovim znancom, so mu dali pod glavo blazino, da bi fant počival in se prespal. Zjutraj ob 5 pa so ga dobili mrtvega.

Nenadna Mohorjeva smrt je povsod vzbudila veliko začudenje, saj je bil fant zdrav in krepek. Nastale so razne govorice, ali je Mohor res umrl zaradi preobilice zavžite pijače, ali

Anton Mehle 60-letnik

Na svečano, dne 2. svečana ob 3. popoldan priredi gasilska četa v Senožetih burko: »Moč uniforme.« S to prirreditvijo pa združijo proslavo 60-letnice zasluženega prosvetnega delavca g. Ant. Mehle-ta. Vsaj je letos na dan sv. treh kraljev minilo 47 let, odkar deluje naš jubilarnt kot igravec in dramatik na slovenskih odrih. Skoraj polstoletja ostati zvest težki, pa tako lepi dramski umetnosti kot diletant—ej zato požrtvovalnost je treba odločne volje in idealne ljubezni. Gospodu jubilarntu ne manjka niti ene, ne druge. Dasi živi med nami kot upokojen poštni poduradnik, še ne miruje; od zore do mraka je pri delu in ravno sedaj ima v delu obširno dramo iz življenja in trgu »Trojni zglez zvestobe in ljubezni.« Poleg tega pa zbira večer za večerom našo mladino ter jo vadi v igranju in ako potreba nanese nam še sam ustvari kak dovršen tip. In kako on ustvarja, to ve samo oni, ki je gledal njegovega: »Krvavja, Pilata, Judo, Kajfa, Geslerja ali Tela.« Mrtvo bi bilo življenje brez njega v naši sredi. Lastnoročno je prenovil in na novo naslikal naš oder brezplačno in sam iz svojega veliko žrtvoval za opremo. Da se mu vsaj deloma oddolžimo za njegovo nesebično, požrtvovalno delo v prid in blagor slovenske domovine in naše vasi, izročiti ta dan gasilska četa gosp. jubilarntu častno diploma, umetniško delo g. Lovra Gradiska. Zaslugi čast! Gospodu jubilarntu »Na pomoč« in še mnoga, mnoga leta v delu za narodno prosveto!

Snežni zameti

V noči od nedelje na ponedeljek je v Liki začelo hudo mesti. Na železniški progi med postajama Malovan in Zrmanja je zapadlo več kot 3 m snega. Obenem je pritisnil hud mraz. — V Bosanski Krajini okrog Bihača je tisto noč zapadlo pol metra snega. Tudi po drugih delih Bosne in Hrvatske je te dni medlo.

Jerebico streljal, prijatelji padel

Pred dnevi je inž. Peter Vujković Bukvin s svojimi prijatelji šel na lov v okolico Subotice. Med lovcu je bil tudi 23 letni trgovski pomočnik Pajo Ivančević. V šali je ing. Vujković rekel Ivančeviću: »Le pazi se, da te ne ubijem; če te, bo tvoja žena udova.« Ivančević se je zasmel in rekel: »Saj menda nisi znorel, da bi me ubijal.«

Minilo pa je komaj pol ure, ko se je zgodila nesreča. S tal je pred lovci zletela jerebica. Vujković je streljal za njo, a ni zadel jerebice, ampak prijatelja Ivančevića v želodec. Ranjenec se takoj prepeljal v bolnišnico in ga operirali. Vujkovića pa je policija prijel. Pravi pa, da je Ivančević njegov najboljši prijatelj in da ga je le po nesreči zadel. Tudi sam Ivančević zagovarja svojega prijatelja. Ampak policiji pa se tista šala pred nesrečo zdi vendar le sumljiva. Zato je inženjerja izročila sodišču.

trdite to, kar mi o veri učimo, samo da smo o resničnosti tega premalo živo prepričani.

Zakaj se to vedno uresniči, kar mislimo ali o čemer smo prepričani? Zato ker so to misli in želje od Boga. Želje niso poljuben produkt človeške pameti (jaz ne morem želeti, da postanem slon), ampak so vsemogočna božja sila, ki ima moč, da se sama utelesi, če smo spoznali njene zakone in se po teh zakonih ravnamo. (Tegale nisem mogel dobro razumeti, zato sem zahteval od njega dokazov.) Bog ne ustvarja sveta poljubno, ampak po gotovih zakonih, ki si jih je sam dal in po katerih ravna večno. Torej ima vsemirje že svojo določbo: kar se bo zgodilo v tisoč letih, je že zdaj določeno. Če ima pa vsemirje določeno usodo, jo ima tudi vsak človek. — Kako pa človek spozna, kaj mu je usojeno, kaj se bo zgodilo z njim v bodočnosti? To mu povedo njegove želje. Želje pridejo same po sebi, človek se jim ne more ustaviati. Kdo nam jih je pa dal? Bog, ki je ustvaril cel svet, torej končno tudi naše želje. Vsak človek si želi vedno le dobro, le srečo. Zakaj pa je Bog želje dal? Zato da jih uresniči. Bog napravi vse, kar ga prosimo. Še prositi ga ni treba, ker nam v svoji dobroti hoče vse sam dati, česar potrebujemo, ker neprestano čaka, da mu dovolimo, da nam da, s tem, da mu zaupamo.

Zakaj pa se vendar človeku pogostokrat njegove želje ne uresniči? Zato ker te resnice dozdaj ni spoznal in je zato avtomatično uresničenje svojih želja oviral s svojim napačnim mišljenjem in prepričanjem. Zato človek v svoji zmoti tudi pogostokrat želi kaj takega, kar mu ni k pridru. Bog nam hoče pa vedno le dobro. Zato naj se človek ne briga, kako bo; ker Bog bo sam uredil, kakor si želimo, oziroma kakor je k našemu pridru. Mi ga le ne smemo ovirati s svojim vmešavanjem. Če se namreč prizadevamo, da se izpolni naša volja, se zgodi ravno nasprotno. Ker potem smo prepričani, da se bo nekaj nezaželenega zgodilo, česar se želimo ubraniti, in to prepričanje se uresniči.

Iz tega sledita dva velika naravna zakona, po katerih se moramo ravhati, pa bomo zdravi in vse nam bo šlo po volji:

1. Vselej, kadar hočemo bodočnost sami določati, se zgodi ravno nasprotno temu, kar hočemo.

2. Če Bogu prepustimo prosto pot, da sam dela z nami, kar hoče, se zgodi zmirom to, kar si želimo.

S tem, mislim, da sem v glavnem zadel bistvo Kojevega sistema.

Stavili so, kdo bo spil več žganja

Se je morda še kaj drugega z njim zgodilo. Za zadevo so se pa zanimali orožniki in okrajno sodišče v Kranju, ki je odredilo obdukcijo. Mohorja so včeraj odnesli iz domače hiše v mrtvašnico, kjer se je popoldne vršila obdukcija. Komisijo so sestavljali zdravnik g. dr. Aleksej Novoseljski iz Kranja, zdravnik g. dr. Joža Bohinje iz Cerklji, sodnik g. dr. Valentin Benedik in zapisnikar g. Hönigman. Raztelesenje je pokazalo, da je Mohor res umrl radi zastrupljenja z alkoholom, ni pa bilo sledu kakih morebitnih udarcev ali drugih poškodb. Drugače pa je bil fant popolnoma zdrav ter bi bil lahko še dolgo živel. Zato je tembolj žalostno, ker so starši izgubili tako nepričakovano sina edince. V grob ga je spravila njegova nepremišljenost, da se je podal v tako stavo. Truplo so pokopali danes dopoldne ob 10.

Vincencijeva konferenca za akademike v Ljubljani

Prošnji Vincencijeve konference za akademike v Ljubljani se je odzvalo doslej že precej cenjenih dam in gospodov, za kar jim naj bo v imenu vseh akademikov, ki so bili deležni njih dobrote, izrečena prav lepa hvala. Ker pa s tem še daleč ni odpravljena beda niti pri najrevnejših, ki pri podporah pridejo v prvi vrsti v poštev, in ker prihaja na odbor Vinc. konference za akademike vedno več prošelj, katerih ton je včasih prav obupen, — naši viri pa so vsi izčrpani — se zopet obračamo do dobrih src s prošnjo za podporo. Z veseljem sprejemamo vsak, tudi najmanjši dar. Mnogo akademikov prosi za obleko, perilo ali čevlje. Zato se obračamo do onih gospodov, ki imajo morda kako obleko, pa jim je premajhna, ali je ne nosijo več, pa je mogoče še rabna, da nam sporočijo svoj naslov ter obenem povedo, kaj bi nam bili voljni odstopiti. Za velikodušno naklonjenost se že vnaprej zahvaljujemo!

Vincencijeva konferenca za akademike v Ljubljani, Strelška ul. 12.

*

Žalostna smrt

Braslovče, 30. jan.

Danes in včeraj se je po Savinjski dolini raznesla vest, da sta si v Grežanji nad Zalcem žalostno končala življenje 23 letna Elizabeta Rizmal s Podvrha pri Braslovčah in šketa Jožef, 22 letni čevljarjski pomočnik iz Zalca. Rizmalova je služila za služkinjo od 14. leta, najprej v Braslovčah, Celju in Zalcu in v zadnjem času v Celju.

V nedeljo je prišel čevljar, ki bi jo rad poročil, z avtotaksiem ponjo v Celje, češ, da jo bo peljal k staršem. Gredeč pa sta se morala muditi v kakšni gostilni, kajti v Braslovčah sta prispla v sredi noči. V Braslovčah sta odpustila šoferja in odšla po pešpoti proti Podvrhu. Šoferju se je zdelo njuno obnašanje sumljivo. Zato je naznanil orožništvu, ki se je takoj podalo na Podvrh, pa ju ni nikjer našlo. Onadva sta se namreč vrnila nazaj proti Zalcu. V ponedeljek zjutraj so ju našli trdno vezana in prestrjena pod savinjskim mostom. Fant je menda najprej ustrelil dekle, nato pa še samega sebe. Vzrok, da sta storila strašno dejanje, za nesrečneža odnesla s seboj v grob.

Mandliji že cveto

Iz Dubrovnika poročajo, da je v vsej južni Dalmaciji in v Boki Kotorski že prava pomlad. Solnce je zadnje dni ozračje že tako razgrelo, da se nekateri že kopljejo. Na dubrovniškem trgu pa prodajajo že prve pomladne vijolice.

S polotoka Pelješca pa poročajo, da tam cveto že mandliji.

Liubljanske vesti:

Delavci Strojnih tovarn na banovini

Ljubljana, 30. jan.

Nenavaden sprevod je danes dopoldne doživel Ljubljana. Po Bleiweisovi cesti je kotakala močna skupina mož, ki so jo spremljali oddelki policije. Bilo je to delavstvo Strojnih tovarn in livarn, ki mu je za 3. februar odpovedano delo. 260 mož je ob pol 10 zapustilo obrat ter spremljalo svojo deputacijo na bansko upravo. Tričlanska deputacija se je zglasila pri g. banu in mu razložila obupen položaj kovinarjev, zlasti delavstva Strojnih tovarn in livarn ter ga prosila za intervencijo, da bi tako država, kakor tudi druge javne institucije predvsem z naročili pri domačih tvrdkah omilile položaj delavstva. Ban g. dr. Marušič je deputaciji obljubil, da se bo za to zavzel ter brzojavno obrnil na osrednjo vladno. Deputacija se je zglasila še pri načelniku socialne politike, kjer je intervenirala za pomoč brezposelnim iz bednostnega fonda za one, ki so sedaj že brezposelni, in za one, ki bodo po novih redukcijah na cesti. Tudi načelnik dr. Karlin je obljubil, da bo storil vse, kar bo le možno.

Med sprejemom deputacije je vse drugo delavstvo do 11 čakalo pred bansko palačo, nakar je v najlepšem redu odšlo zopet nazaj v obrat.

Delavstvo Strojnih tovarn je večeraj zelo vznemirila vest, da vodstvo tovarne še vedno ni prejelo od prometnega ministrstva naročila za 100 Hardy zavor in več motornih brzgal, od česar se je nadejalo daljše zaposlitve. Zato je po svoji organizaciji sklenilo intervenirati na odločilnem mestu. Že v zadnjih 6 mesecih je bilo odpuščenih 284 delavcev, koncem tega tedna pa izgubi svoje delo še 150 nadaljnjih delavcev, kar pomenja skoraj popolno demon-tažo nekdanjega največjih ljubljanskih industrijskih podjetij.

V resoluciji, ki jo je delavstvo izročilo g. banu, navaja, da so činitelji dosedaj premalo skrbeli, da bi bila naročila oddana predvsem domači industriji, dalje da so bili Strojnim tovarnam in livarnam pri oddaji del stavljeni bolj komplicirani pogoji kakor pa inozemski industriji. Zato prosijo delavstvo, na bi oblasti šle domačemu delavstvu čimbolj na roko s preskrbo del domači industriji. Delavstvo končno zahteva, da se oblastveno preiščejo vzroki ustavitve obrata ter da se v primeru ustavitve in odpusta delavstva preskrbi družine brezposelnih iz bednostnega fonda.

Umrla je vzorna članica dekliške Marijine družbe pri Sv. Petru gđ. Roca Siroca. Članice se vabijo, da se v polnem številu udeležijo pogreba pokojne tovarišice, ki bo danes v sredo ob 4 popoldne iz mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa na Vidov-danski cesti.

Mestni muzej v trgovski šoli? V začetku prihodnjega tedna se vselita v novodograjeno poslopje na Bleiweisovi cesti trgovska akademija in državna dvorazredna trgovska šola. Zadnja šola je bila nad petindvajset let v poslopju na Kongresnem trgu, kjer je tudi konzum. Sprožen je bil pameten masel, naj bi se za lepe prostore v tem poslopju zavzela mestna občina in si jih rezervirala za nekatere svoje urade, oziroma za nameravani mesni muzej, ki je že ustanovljen, le prostorov še nima. Mestni župan g. dr. Puc in podžupan g. prof. Jarc sta si te dni ogledala prostore in začela pogajanja za sklenitev najemniške pogodbe.

Danes 31. januarja se predvajajo ob pol 9 zvečer v dvorani Delavske zbornice belokranjski filmi, posnetki ob priliki Gregorčičevega fotoamaterskega izleta 7. maja 1933. Brezplačne vstopnice v Drogariji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5. (1013)

Vprašanje »brezprizornih« v Ljubljani. — Brezprizornost so bili v Rusiji tisti mladoletniki, ki jih je revolucija oropala doma in staršev ter so se v trumah klatili po vsej državi ter že resno ogrožali starejše rodove. Podoben pojav je z nastopom krize doživela tudi Amerika in v nekaterih merah tudi vse evropske države. Pojav prerojke in potepašice se mladine, ki pogosto tudi krađe in nadleguje ljudi, žal v Ljubljani že ni več neznan. Po ulicah se je do zadnjega klatilo vse polno malih beračkov, ki so prosjčili pod raznimi pretekami, kakor, da prodajajo cvetlice ali kaj drugega ali pa, da proizvajajo kakšne umetnine. Policija je zadnje dni vse tako in podobno beračenje prepovedala. Ta mladina se povečini rekrutira iz okolice in iz predmestij. Mestni socialni urad sedaj proučuje, kako bi na najbolj uspešen in socialen način v bodoče preprečil, oziroma odstranil ta pojav ter resnično potrebni mladini preskrbel vsaj nujno potrebno oskrbo, to je hrano in stanovanje. Stvar je namreč taka, da so proti takim pojavom brezposelne upravne policijske mere, temveč, da je »brezprizornost« mnogo bolj stvar socialne politike, to je socialnega oddelka banske uprave in

Ljubljana, 30. jan.

O tej važni zadevi smo od poučene strani že prejeli:

Za strojno in livarsko industrijo so zimski meseci vedno najtežji, posebno so težki letos za Strojne tovarne in livarne, ker so vsled krize zasebna naročila zelo odpadla. Strojne zatrjujejo, da so s tem že računale in da so se zato v zadnjih mesecih krčevito trudile, da dobe vsaj nekaj državnih naročil. Kakor smo že pred 14 dnevi poročali, gre predvsem za naročilo 200 komadov Hardy-zavor in 45 komadov motornih brzgal za železniško upravo. Nešete pismene in osebne intervencije od strani uprave in ravnateljstva Strojnih doslej še niso pokazale nikakega uspeha, čeprav je ravnatelj Strojnih zadnja dva meseca skoraj stalno v Belgradu.

Imamo utemeljen vtis, ki nam ga slučaj Strojnih tovarn tudi potrjuje, da se postopa pri državnih dobavah preveč birokratski, da kažejo nekateri odločno premalo razumevanja za interese domače industrije in delavstva in da pokazujejo preveliko širokogrudnost inozemcem. Dočim vidimo v vseh drugih državah, da naročajo samo tiste stvari v inozemstvu, ki jih domača industrija ne izdeluje, se pri nas tega načela ne držimo. Posledice so redukcije delavstva in zapiranje tovarn, poleg vse druge škode (odtok deviz itd.).

Strojne tovarne in livarne so po svoji kapaciteti eno naših največjih industrijskih podjetij svoje vrste v državi. V normalnih časih so zaposlevali do 600 delavcev in so urejene ne samo za potrebe slovenskega trga, ampak za trg v celi državi, posebno tudi za državne dobave. Nastale so v letu 1919 s fuzijo znanih Tönniesovih, Samasovih in Zabkarjevih tovarn in od takas izplačale nad 7 milijonov dinarjev delavskih mezd, nad 22 milijonov uradniških plač in kakih 7 milijonov na socialnih dajatvah. Za material, nabavljen v tuzemstvu, so izdale nad 150 milijonov Din, a država je na davkih in taksah prejela nad 10 milijonov dinarjev.

Naše delavstvo, naše gospodarstvo in javnost zato opravičeno pričakujejo, da se Strojne tovarne in livarne ne zapro. Delavstvo je vse storilo, kar je moglo, da to prepreči, uprava zatrjuje isto, sedaj je na drugih, da izpolnijo svojo socialno in gospodarsko nalogo in preprečijo, kar se da tako lahko preprečiti.

mestnega socialnega urada, da jo primerno ublaži ali odstrani.

Hud udarec s pestjo. 47 letnega krovec Jožeta Gučka iz Orlove ulice 17 je prednočnim nekdo na cesti s tako silo sunil v rebra, da je Guček dobil notranje poškodbe ter je moral v bolnišnico. Ime napadalca je znano.

Naše dijaštvo

Tovariši kongreganisti. Akademski kongregacija Marijinega Oznanjenja pri oo. frančiškanih ima danes, 31. januarja ob četrti na devet v samostanski kapeli svoj verski sestanek.

Opozorjamo vse slušatelje elektrotehniškega oddelka tehniške fakultete, da se vrši občni zbor »Ekskurzijskega fonda akademskega kluba elektrotehnikov« danes, v sredo 31. t. m., v sejni dvorani mestnega magistrata. — Dnevni red: 1. Poročilo upravnega odbora; a) predsednika, b) poročilo odbora. 2. Poročilo nadzorstvenega sveta. 3. Razprava o spremembi pravil. 4. Volitev nadzorstvenega sveta. 5. Volitev upravnega odbora. 6. Slučajnosti. Pozivamo vse tovariše, da se ga čim polnoštevilneje udeležijo. Odbor.

Jugoslovanska knjigarna

RADIO je danes največja pridobitev moderne tehnike našega stoletja. Poslujejo se ga privatniki in šole v učne svrhe, politika v propagandne namene. Vsi pa v največji zadovoljstvo. Vsak radioamator, ki želi dobiti kot začetnik potrebne nanke o elektriki in radiotehniki, bo vzel v roke najboljšo slovensko knjigo na tem polju: RADIO, katero je spisal prof. Leop. Andree. Knjižica ima 241 strani in 214 slik med besedilom, ki ponazarja posamezna poglavja te knjige. Cena: nevezana Din 20.—, kartonirana Din 25.—, vezana Din 30.—. Knjižica ima namen vzbuditi zanimanje za radio, podati osnovne pojme, da radioamator lahko zasleduje strokovno literaturo, popisuje delovanje enostavnih aparatov ter razloži kako se sestavlja. Tudi »Šolski radio« se je obnesel neopracovano ugodno, postal je najmoderneje učilo sodobnosti. Vsaka učiteljska knjižnica bi morala imeti to za učiteljsko važno knjižico. Založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

ali recimo iz razumskega spoznanja kakor ga predstavljajo javne ustanove, niti iz čistega nazora, ki rad velja za nesodobnega, omejenega in manj vrednega in se kaže predvsem v oblikah dobrodelnih družb; malokdo razume, da dobrota prihaja iz žive ljubezni do človeka, iz naše odgovornosti za življenje drugih ljudi, iz skrivnostnih globin, ki se odpro tako nepričakovano, da ostrim pred njimi kakor pred čudežem. Ali je morda to romantika, ki krivično, nezaluzeno odrešuje zgrešeni svet, ali je resnična vera v skrivnost človeške dobrote?

Devalova zgodba nam pripoveduje, da mlada, življenja žena Kristina, hči bogatih staršev, postane mati. V obupu si hoče vzeti življenje; da bi se izpovedala staršem, za to ne najde ne pravega trenutka, in ne more tega storiti, ker je življenje v družini tako, da bi njene nesreče ne razumeli. Njena rešiteljica je gospodična, guvernantka — niti imena nima, pač pa je njena usoda, da vzgaja dekleta, pa ji povsod odpovedo, ko se domača hči omoži ali najkasneje, ko se rodi prvo dekle. Ona ohrani Kristino pri življenju; ko se obe vrtna z dežele z namenom, da odkrijeta staršem, kar jim je bilo doslej skrito — tedaj »gospodična« ne našo dom prevzame otroka zase in odide v svet. Nihoče ne razume. Toda oblake, ki je bil legel na dušo mlade Kristine, se je dvignil, da sama ne ve, kako, v njej je spet svetlo in spet se ji smeje življenje. Tudi otrokov oče je odšel s sveta — »gospodična« je samo mati, ona je vzljubila mlado življenje v tujem telesu, ona je žrtvovala zanj vse, otrok je samo njen, zakaj Kristina otroka resnično ni nikoli ljubila.

Ne moremo soditi o etični razrešitvi, preden vnovič ne poudarimo življenjskega nazora ljudi, ki jih je upodobil pisatelj, zlasti okolja drame. Stara Lucien in Alice Galvoisier sta si privoščila pač dvoje otrok, dečka in hčer. Oba otroka sta

Mariborske vesti:

Tudi važen činitelj

V akciji za podvigo tujskega prometa v Mariboru, ki so jo započele občina in tujskoprometne ustanove, se opaža, da se premalo upošteva važen činitelj: olepševalna politika. V tem oziru bi nam morala služiti za zgled druga mesta z razvitim tujskim prometom, na pr. Ljubljana, da, celo manjši trgi in kraji, kjer se polaga na to velika pažnja. V Mariboru skrbi za olepšavo mesta dvoje olepševalnih društev in še mestna občina; vsako od teh pa deluje bolj zase, brez povezovanja z drugimi činitelji, kar bi bilo radi skupnih interesov velike važnosti. Poleg tega pa polaga tudi mestna občina premalo važnosti temu vprašanju, kar dokazuje zmanjšana subvencija v letošnjem letu. Tudi v dru-

praznih lovskih stročnic. — Smola je istega dne spremljala tudi tihotapee pri Sv. Juriju ob Pesnici. Pustiti so morali v rokah obmejnih stražnikov dva pitana vola, dočim so sami srečno odnesli pete.

Nesreča na ledu. 7letni Franček Prešern je na drsanju padel ter si zlomil levo nogo pod koleno.

Tudi v stolnici dolgi prsti. Cerkvene latvine so zadnje čase na dnevnem redu. Ali drobiž v nabiralniku, ki ima elabo žabico, ali prt z oltarja, za dolge prste je vse dobro. V četrtek so okradli tudi stolnico. Izmaknili so z oltarja lepo vezan prt.

Dvoje praznih svetišnih mest. V mariborskem občinskem svetu se bosta kmalu izpraznila dve mesti. Občinski svetnik prof. dr. Strmšek odhaja na murskoboško gimnazijo za ravnatelja, neki drugi občinski svetnik pa prevzame funkcijo, radi katere ne bo mogel več izvrševati mandata. Kakor doznavamo, se že sedaj vrši za oboje v bližnji bodočnosti izpraznjenih mest hudo »pote-govanje« med nekaterimi skupinami in informacijami iz sedanje občinskega sveta, ki so interesi-rane na številnem počenju.

Plemenita duša. Pokoni nestor mariborskih profesorjev Zagor, o čegar smrti smo poročali že v »Ponedeljskem Slovincu«, je zapustil svoje premoženje, ki ga je v svoji skromnosti v teku dolgih let privarčeval, revnim dijakom.

Tukajšnji bolnišnici so umrli: 30letna Pavla Schlauer, tovarniška delavka iz Maribora; 28letna Sofija Skrbija, tkalka; 22letni Deutschmann Mirko, absolvent realne gimnazije iz Poljčan. — Svetila pokojnim večna luč!

Kaj pa zastavljalnica? Vprašanje mestne zastavljalnice, za katero je dobila koncesijo Mestna hranilnica, se nahaja še vedno v študiju ter ne krene z mesta. Baje so nastali pomisleki, ker bi bilo pač treba v tak zavod nekaj investirati. Kakor smo že opetovano opozarjali, bi bil tak zavod v Mariboru gotovo potreben, najbolj še sedaj, ko je življenje vedno težje. Poleg tega, da bi lahko deloval socialne, kakor sličen zavod v zasebnih rokah, bi se vložen kapital gotovo lepo obrestoval ter donosil še dobiček.

Luknje je treba zakrpati. Tenka plast asfaltnega pločnika na Aleksandrovi cesti je na nekaterih mestih popustila in v hodniku so nastale prave kotanje, globoke več pedit. V času poledice so take kotanje nevarna zadeva in bi morle stati občino še lepših denarcev. Ker obenem niso me-stu v okras, bi bilo primerno, da se vsaj začasno zalijejo s primerno maso, dokler ne bo mogoče pločnika temeljito obnoviti.

Oves. Mestno načelstvo opozarja vse interese, da se vrši pri povelitju 32. topiškega polka v Mariboru v Stritarjevi ulici 30 prva lic-lacija za prodajo 180 q ovsa, ki je radi poplave postal neuporaben za živalsko krmo. Točnejši pogo-ji se dobe pri omenjenem povelitju.

Smrtna obsodba kostanjev. Gradbeni odbor je na svoji zadnji seji sklepal o usodi kostanjevih drevoredov po mariborskih ulicah, proti katerim se je v zadnjem času pojavila mržnja od strani hiš-nih posestnikov in gradbenih strokovnjakov. Grad-beni odbor je sklenil, da se posekajo kostanjeva drevesa na Aleksandrovi cesti med Prešernovo in Cankarjevo ulico. Posekal se bo nadalje ostanek drevoreda v Tattenbachovi ulici; v Razlagovi ulici bodo padli kostani med Prešernovo in Cankarje-vo ulico na južni strani, v Ciril-Metodovi se pose-ka ostanek drevoreda na vzhodni strani med Askerčevi ulico in Tomšičevim drevoredom, v Koroščevi bodo padla pod sekirko drevesa na južni strani med Gosposko in Trubarjevo, ki so zasen-čevala gimnazijo in učiteljske. Samo prerezati se morajo kostanjeva drevesa v Čafovi ulici, v Stross-majerjevi med Koroščevo in Kamniško, v Kam-niški, Krekovi, v Razlagovi med Cankarjevo in Zrinjskega trgom in v Prešernovi ulici. V sploš-nem je veljalo načelo: v prometnih in trgovskih ulicah padejo vsi drevoredi, v manj prometnih drevorednih ulicah se bo izsekala vedno ona stran drevoreda, ki zapira severnoaležim stanovanjem luč, dočim ostane zaenkrat drevored ob hišnih frontah, obrnjenih proti jugu. Vsa drevesa, ki ostanejo še pri življenju, pa se bodo primerno nostrig-la ter prikrajšala v preveč bohotni razstiri. — S predlogom gradbenega odbora se bodo pečale še višje instance.

Dober lov. Obmejni organi so imeli večeraj srečo, tihotapci pa nesrečen dan. Na mariborskem kolodvoru so ujeli dva, tretjemu pa zaplenili švercarsko robo. Prijeli so Roberta P., ki je imel s seboj zavoj delov za radijske aparate, ter Fran-ca Z. iz Ptujia, pri katerem so našli saharin, pa-trone in cigaretni papir. Pri točnejšem pregledu vařonov so našli finančni organi pod sedem več-jo količino delov za lovske puške ter nekaj stotin

stvih samih opažamo pomanjkanje iniciativnosti. Agilno je bilo le olepševalno društvo za magda-lensko predmestje, ki je zgradilo obdravsko pro-menadno pot, dočim se je mestno omejevalo na vzdrževanje in izpopolnjevanje nasadov v parku ter za svoja vrtnarska podjetja. S tem denarjem bi se bilo dalo urediti marsikaj, zlasti vprašanje okrasitve zasebnih hiš in poslopij. Vse navedeno dokazuje, da bo treba uvesti v olepševalno politiko našega mesta enotno linijo ter iz vseh treh činite-ljev ustvariti enotno institucijo, ki bo delovala roko v roki z novoosnovanim gradbenim odborom ter tujskoprometnimi ustanovami. Na ta način se bodo dosegali gotovo vidnejši uspehi.

praznih lovskih stročnic. — Smola je istega dne spremljala tudi tihotapee pri Sv. Juriju ob Pesnici. Pustiti so morali v rokah obmejnih stražnikov dva pitana vola, dočim so sami srečno odnesli pete.

Nesreča na ledu. 7letni Franček Prešern je na drsanju padel ter si zlomil levo nogo pod koleno.

Tudi v stolnici dolgi prsti. Cerkvene latvine so zadnje čase na dnevnem redu. Ali drobiž v nabiralniku, ki ima elabo žabico, ali prt z oltarja, za dolge prste je vse dobro. V četrtek so okradli tudi stolnico. Izmaknili so z oltarja lepo vezan prt.

Celje

Meddruštveni odbor iz zastopnikov vseh celjskih humanitarnih društev se bo osnoval v Celju. Ta odbor naj bi imel nalogo nadzirati sorazmerno razdeljevanje podpor in gledati, da bi se ne vršile zlorabe. Ta predlog je bil sprejet na obnem zboru tukajšnje krajevne protituberkulozne lige. V ta odbor so naj pre-vzame še tajnik mestne občine in en zastopnik socialnega oddelka okoliske občine. Inicijativo za izvedbo tega sklepa bo prevzela Liga. Ma-gistrat bo pa napravil kataster vseh potrebnih, sestanki in seje tega meddruštvenega odbora se bodo lahko vršili v klubovi sobi na magi-stratu.

Poročili so se meseca januarja v celjski opatijski cerkvi naslednji: Mastnak Bogomir, sin trgovec, in Primož Marija, kontorstinja, oba iz Celja; Močivnik Matija, pos. poročnik 39 pp., in Krapner Angela, hči trgovec, oba iz Celja; Voh Ivan, pos. sin v Dobriš vasi, in Breznik Marija, pos. hči v Medlogu. Iskreno čestitamo!

Tatvina kolesa. Izpred neke hiše v Askerčevi ulici je bilo ukradeno nekaj gospe iz Sp. Iludinje damsko dvokolo, znamke »Puch«, črno pleskano, evid. št. 2-8765-5.

Ptuj

Poroke. V cerkvi sv. Petra in Pavla so se poročili: Jožef Majerič, pos. sin iz Moškanjceva, in Antonija Majerič roj. Dolinar, posestnica iz Velovlaka; Anton Anžel, trg. pomočnik iz Zabajaka, in Marija Silec, trg. pomočnica iz Ptujia; Simon Vreš, posestnik iz Grajene, in Ana Skok, bolničarka v Vurbergu. Bilo srčno!

Umrla sta v Ptujju Franc Toplak, užitar v 81. letu starosti, in Marijeta Hloisel, zasebnica v 70. letu starosti. Naj v miru počivata!

Nezgoda. Ana Kajnih, 47letna najemnica, je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. Zdravi se v bolnišnici.

Policija je aretirala 19letnega ključavni-čarskega pomočnika Avgusta Emeršiča iz Ptu-ja, ker ima na vesti že več tatvin. Pri njem so našli nešteto ključev, vetrihov in drugega vlomilnega orodja. Dejanje priznava, le glede dveh ur, ki jih je ukradel, se brani povedati, komu jih je prodal.

Slovenska Krajina

Smrt vzornega moža. V nedeljo je umrl v Mutski Soboti g. Janez Edšid, upravnik »No-vine«-tednika za Slovensko krajino. Pokojni je bil zelo idealen in požrtvovalen človek ter na-obražen. Govoril je perfektno več jezikov. »No-vine«, in katoliški tisk sploh, so zgubile s po-kojnim velikega dobrotnika. Imel je že staro bolezen v želodcu, a ni mislil, da bi bilo kaj nevarnega. Sedaj je iskal pomoči v bolnišnici v Ormožu, kjer je bil operiran, a bilo je že prepozno. Čakal je smrt popolnoma vdan v voljo božjo. Pred smrtjo ga je obiskal g. Klekl, urednik »Novine«, s katerim bi še zadnjič rad govoril. Pokojni je bil nekaj časa tudi odgo-vorni urednik »Novine«. Umrl je v najlepših moških letih in zapuščal osirotelo mlado vdovo. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne zelo lep, udeležil se ga je tudi g. Klekl. — Naj počiva v miru. Ženi in sorodnikom naše iskreno sožalje!

sonancami, ki bi za igravko drugačnega značaja bili skoraj nemogoči.

Največja stvaritev je gotovo »gospodična« gospe Marije Vere. Malo besed, še te so večinoma tihe, kakor odmev daljne notranjosti — lik pa je kakor delo dobre narave, ki se ne prehiteva, pa razumno misli, snuje, premika in ustvarja usode. Skopa je z dobrotami teža sveta, varčna, a v od-ločnem trenutku siplje čudežno dobroto in bla-goslov. To je gospodična gospe Marije Vere. Gosp. Debevec kot njen brat je s suho igro vrezal glo-bok poudarek v igro, prav tako gosp. Železnik kot lehkotni sin Maurice. Prav odlična podoba je sluga Jean, ki ga je v osnovi in posameznih bar-vah podal gosp. Bratina. V takih podobah je gosp. Bratina mojster. F. K.

★

Drobne. Moskovska Akademija je izdala knji-go »Lev Tolstoj«, kjer so zbrana vsa Tolsto-jeva doslej še neobjavljena dela. — V francoski re-viji »Nouvelle Revue Française« je začel objavljati Heinrich Mann svoj najnovejši roman »Sovrastvo« — v francoskem jeziku... — Znani kipar František Bílek je izklesal spominsko ploščo, ka-tero bodo odkrili enemu izmed največjih čeških pesnikov, Otokarju Bězini v Jaroměřicah, kjer je umrl. — Založnica Herder bo izdala v bližnji prihodnosti knjigo »Katholische Lei-stung in der Weltliteratur«. Knjiga namerava pokazati delež katoliškega duha v raz-voju povojne književnosti in sicer v vseh vodilnih delajah. Pri sestavi bodo sodelovali katoliški kritiki vseh zastopanih narodov. Kakor beremo v Herderjevem letnem poročilu za 1933, bosta sode-lovala za hrvatsko in slovensko literaturo Mara-ković oz. Pogantnik.

Kulturni obzornik

„Gospodična“ v drami

Komedija Jaquesa Devala, ki jo je uprizo-rila naša drama v nedeljo 28. t. m., ne zadovo-ljuje, ako jo sodimo po splošnih estetskih katego-rijah in ni nam jasna niti etično dognana — naj govorim s primerom — ako uporabljamo pri odteh-tavanju dobrega in slabega, ali celo cela debela stevala. Ne da bi hoteli delo neosnovano povzdigi-vati, moramo vendar vedeti, da neposredna sodobnost skriva algebrائية vrednosti, ki jih je treba šele določiti. Devalova »Gospodična« se nam predvsem kaže kot izraz današnjega relativ-ističnega družabnega in moralnega občutja. Zato nas v bistvu ne sme niti motiti, da je vse okolje dejanja postavljeno na točno opredeljene višje plasti, v gosposko družbo, ki nima ne časa ne smisla za osnovna življenjska in etična razgla-bljanja; podobna in enaka vprašanja je mogoče še bolj dramatično in globlje postaviti v nižje ljud-ske plasti, zakaj svet danes prav nikjer ne utege-ne in ne more slišati, kaj se godi v duši posameznega človeka. V šumu in gluhoti današnjih dni se neopaženo zapletajo in zaključujejo največje dra-me, in junakov, ki v tem noro premaknjem živ-ljenju zmagujejo, ne vidimo, jih ne razumemo in ne vemo, da morda prav nam samim odnašajo največja bremena. Slepota in srčna zblojenost je žalostno smešni pojav našega življenja. In v Deval-ovi igri tisti skrivnostni dobrote, ki je ne spregleda vsa okolica in morda ne doume niti tiata oseba, za katero se je skrivnost dobrote zbudila. Relati-vizem in topost današnjega sveta ne razumeta, da žrtv. in dobrota ne izvirata samo iz znanje sile

Kjer pomaranče zoré

Pri nas snežni zometi, v Dalmaciji pa obirajo pomaranče

Medtem ko so Slovenija in druge severne pokrajine naše države še pokrite z debelim snegom, obirajo na jugu na lepi Jadranski obali, kjer vlada tople in sončno vreme, že pomaranče. Vemo sicer, da pomaranče cvetijo in zore na Madeiri, v Levanti in bližnjem vzhodu, da so stadek pridelek Španije, zlasti pokrajine Valencije in dalje Italije, zlasti Sicilije. Malokdo pa ve, da uspevajo pomaranče tudi na dalmatinski obali. Prav te dni pa je bila v južni Dalmaciji zaključena trgateg pomaranč.

Letošnja letina pomaranč in limon je bila zelo dobra. Samo v občini Orebiču na polotoku Pelješcu je bilo pridelanih okoli 7000 kg prvovrstnih pomaranč, kar je mnogo več kakor prejšnja leta. Na posameznih drevesih na prisojnih in od vetra zaščiteneh krajih je zrastle po 800 in še več sladkih pomaranč. V dubrovaškem okraju je pridelalek znašal nad 10.000 kg. Prava domovina pomaranč v naši državi pa je Boka Kotorska. Tam so letos pridelali nad 35.000 kg pomaranč za izvoz. Prav tako so pridelali tudi v črnogorskem Primorju nekaj tisoč kilogramov pomaranč za izvoz.

V drugih krajih, kakor na Korčuli, na Hvaru in v okolici Splita, je pomaranč manj, ker so jih

pričeli gojiti šele zadnja leta. Toda tudi tu so li-mone prav dobro obrodile.

Škoda je le, da tamkajšnje prebivalstvo kljub ugodnim vremenskim razmeram ne posveča goje-nju pomaranč in limon toliko pozornosti, kakor bi to sadje zaslužilo. Pomaranče so k nam zanešene iz Španije, Italije in Grčije. Drevje pomaranč je krasilo po največ vrtove bogatega obmorskega prebivalstva, katerega predniki so v lastnih jadranskih pluli po vseh morjih. V Dalmaciji so bile pomar-anče zanešene šele pred dobrimi sto leti.

Zanimivo je, da so pomaranče, ki so dozorele v Dalmaciji, po kakovosti prav tako dobre, kakor grške ali španske.

Z državno pomočjo se sedaj ureja vzorna drev-nišnica za južno sadje v Blatu na otoku Korčuli. V tej drevniščici bodo posvečali posebno pozornost gojenju pomaranč in limon. Vsi dalmatinski otoki južno od Brača, kakor tudi vsa obalna Dalmacija južno Trogira je primerna za gojitev vseh vrst južnega sadja. Podnebje našega srednjega in juž-nega Jadrana prav v ničemer ne zaslaja za pod-nebjem drugih pokrajin večno zelenih pomladi ob Sredozemskem morju. Na ta način bi revna Dalmaci-ja dobila nov vir dohodkov ter bi s tem tudi znatno koristila splošni državni trgovinski bilanci.

Kaj pravite?

V Lilliputu so bili prst visoki prilikavci med seboj hudo spri zaradi važnih razlik v svetovnih razlozih. Bili so med njimi na eni strani pristoi visokih peta, na drugi zopet pristoi nizkih peta. O bolj uglednih mozech svojega plemenca so ideo-logi obeh svetovnonazornih gibanj s strahom ugo-tovili, da nosijo na eni nogi nizko peta, na drugi pa visoko, torej, da šepajo, in so potem ugovarjali ali šepajo na levo ali na desno. In eni pristoi in drugi so jih tako imeli za svoje.

Pa so bili zopet drugi nazori še višje vrste in s še hujšimi razlikami v naziranjih. Bili so, ki so trdili, da se smejo jajca odpirati na debelem koncu in drugi, ki so z vsem fatalizmom zatrjevali da se smejo jajca po nerem kakšnih pravih odpirati samo na ozkih koncih.

Kdor mi ne verjame, naj odpre knjigo prizna-nega angleškega potopisa Jonathana Swifta »Po-tovanje v Lillipute in do spoznal, da govorim res-nico, če se seveda ni on zlagal. Kdor pa neče ver-jeti niti Swiftu, priznaneemu ljubitelju resnice, naj se ozre kamorkoli po Evropi, pa bo spoznal, da je tudi med temi malo manj kot dva metra visokimi prebivalci nekaj podobnega. Še celo več je zadnja leta po vojni takih, ki šenojo zaradi neenakih peta. In prav mnogo je celo takih, ki ne odobirajo jajc ne na ozkem ne na debelem koncu, temveč iz pre-vržnosti kar počez.

— Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef«-grenčica v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnice potrjujejo, da je »Franz-Josef«-voda radi svojega olajšujočega učinkovanja brez bo-lečin prav posebno primerna za nepresta-no porabo pri mladih in starih.

Celje v boju proti jetiki

Celje, 27. januarja.

V četrtek zvečer je bil v posvetovalnici mestnega magistrata ob pčilem zanimanju članstva redni letni občni zbor krajevne protituberkulozne lige. Predsednik g. Zdošek je v svojem poročilu tudi predlagal, naj bi se osno-val meddržavni odbor iz zastopnikov vseh celjskih dobrodelnih organizacij, ki kateremu naj bi se pritegnili tudi zastopniki obeh občin. Ta odbor naj bi imel v evidenci vse podpi-rance, preprečil zlorabe in gledal, da bi bili vsi potrebni enakomerno upoštevani. Akcija za azil za enkrat ni uspeła, vendar pa misel ni zaspala. Poleg običajnega društvenega dela je odbor v teku leta dovolil 37 jetičnim bol-nikom podpore za nabavo živil v skupnem znesku 7.200 Din. V počitniške kolonije in na Pohorje je Liga poslala 11 slabotnih in jetiki podvrženih otrok, kjer so se prav dobro okre-pili in popravili. V propagandne svrhe je Liga razdelila 50 izvodov brošure »O nevarnosti in obrambi jetike. V dispanser v Zdravstvenem domu je Liga pošiljala jetične bolnike v brez-plačno zdravniško preiskavo, kjer so prešli na Račun Lige tudi pljuvalnike z razkuževal-nim sredstvom. Liga je tudi skupno z Zdrav-stvenim domom priredila in organizirala v Cel-ju protituberkulozni teden s predavanjem o jetiki in predvajanjem filma »Dva brata«. Liga je štela 885 rednih, 44 podpornih in 16 usta-novnih članov. Poverjenosti ima Liga 41, po-verjeniki so pa sami g. učitelj in učiteljice. Blagajnik g. prof. Gorup je poročal, da je imela Liga dohodkov na članarini 12.618 Din, raznih dohodkov je bilo 4274 Din obresti so dale 1600 Din, iz hranilnice in čekovnega ura-da je bilo pa dvignjenih 18.017 Din. Podpore in prispevki za zdravljenje so znašali 10.447 Din, propaganda 1525 Din, upravni stroški Din 1746. Društvena imovina znaša 44.072 Din. Po teh poročilih je bil celokupnemu odboru po-deljen absolutorij. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma dosedanj odbor s predsednikom g. Zdoškom na čelu. Mestni načelnik g. dr. Go-ričan je obljubil, da bo mestni magistrat na-pravil katastrof vseh potrebnih. Iz društvenega prenoženja se prenese na fond za zavetišče za jetičnike 20.000 Din. Ker je glavni vzrok, da imamo toliko jetičnih, na slabih stanovanjih, je bil sprejet sklep, naj se po dosedanj iz-kušnjah napravi vester seznam vseh človeka nevednih stanovanj, ki so zdravju posebno škodljiva, in naj se ga predloži obema obci-nama, od katerih je zahtevati, da se taka sta-novanja. Tudi glede alkoholikov je bil spre-sesnosti prisilili, da bodo napravili boljša sta-novanja. Tudi glede alkoholikov je bil spre-jet važen sklep: 1. Naj se proti pijančenju po-stopajo strožje. 2. Naj se ne izdajajo nove kon-cesije in 3. Naj se porabijo globe v humani-tarne svrhe.

Cerkveni vestnik

Kongregacija gospodičen pri sv. Jožefu v Ljub-ljani. Na Svečnico: zjutraj ob pol sedmih maša in skupno sv. obhajilo, popoldne ob treh slovesen shod. Po shodu družabni sestanek v dvorani.

Za omejitev železniških nesreč

Banska uprava je v sporazumu z železniškim ravnateljstvom izdala razglas, v katerem navaja razne predpise, s katerimi naj bi se omejile nes-reče na železnicah, zlasti na železniških prelazih. V razglasu navaja banska uprava, da so v večini primerov zakrivali take nesreče zasebniki sami, ki so proti predpisom neupravičeno ali nepazljivo prevozili ali prekoračili prehod in hodili po progi, ali pa se vedli protizakonito na voznici in na žele-znici. Dalje ugotavlja razglas, da meče šolska mladina dostikrat na vozeče vlake različne pred-mete, polaga kamenje na tirnice ali pa se obcajo na žice, ki vodijo k signalom ali zapornicam ter s tem onemogoča pravilno delovanje.

Na podlagi zakona od 19. julija 1930 opozarja banska uprava na naslednje predpise:

Hoja po železniški progi, nasipih, mostovih in drugih železniških napravah je prepovedana. Že-lezniška proga se prekorači samo tam, kjer so pre-lazi za vozila in pešce. Ako so na prelazih zapor-nice, ne sme nihče prekoračiti tam proge, dokler so zapornice spuščene. Kdor pride do prehoda čez železniško progo, ki ni opremljen z zapornico, pa naj bo peš, jahaje ali na kateremkoli vozilu, ali kdor pride s čredo živine, je dolžan ustaviti se pred prelazom in se prepričati, ali ne prihaja vlak. Šele, ko se je prepričal, da je proga prosta, sme iti čez železniško progo. Večjih čred ne sme gati čez prehod 10 minut pred prihodom vlaka. Na ta-kih krajih ima železniška uprava opozorilne table. Pa tudi tam, kjer so zapornice, pa niso spuščene, so ljudje dolžni, da se prepričajo, ali ne prihaja vlak. Prepovedano pa je zapornice odpirati, pre-skakovati jih, na nje kaj postavljati ali pa se obe-šati nanje. Prav tako je prepovedano puščati ži-vino na železniško progo in na ostale železniške naprave. Posebno je treba paziti, da ne zaide na progo živina, ki se pase ob progi. Dalje je pre-povedano vsako poškodovanje železniške proge in njenih naprav, kar bi vplivalo na varnost vlakov. Doktor vlak teče, ne sme nihče skakati v vagon, niti ne izstopati, prav tako ne sme nihče odpirati vrat. Prepovedano je poškodovati ali onespažiti vagon v notranosti, prav tako pa je tudi pre-povedano jemati v vagon vnetljive in eksplozivne snovi, kakor so bencin, petrolej, smodnik, dinamit itd. Prepovedano je iz vlakov metati predmete, če more to povzročiti škodo.

Banska uprava navaja dalje v razglasu, da za-hiteva interes ljudstva in države, da se nesreče na železnicah omeje do skrajnosti. Banska uprava pozivlja vso javnost, naj te zakonite določbe spo-za, ter naj jih vselej upošteva ter se po njih točno ravna. Potniki in vse drugo občinstvo mora spo-štovati te predpise ter se pokoravati odredbam železniških in varnostnih uslužbencev. Šolska ved-stva morajo poučiti o teh predpisih tudi šolsko mladino. Vse kršitve teh določb bodo strogo kaz-novane.

Koledar

Sreda, 31. januarja: Peter Nolanski, spozn.; Marcela, vdova.

Ta mesec je dan narasel od 8 ur in 28 mi-nut za 56 minut na 9 ur 24 minut.

Osebnosti

— Diplomirana je bila te dni na pravni fakulteti zagrebške univerze gđ. Živa Ferneve, hčerka odvjetnika dr. Ivana Ferneve v Ptuju. Iskreno čestitamo!

— Poročila sta se v ponedeljek v Braslovčah g. Plaskan Franc sin uglednega veleposestnika, in gđ. Lizi Piki, gostilničarka in posestnica v Braslovčah. Iskreno čestitamo!

Ostale vesti

— Preprečen požar. V soboto zjutraj je nastal ogenj v stanovanju g. Janežiča, posestnika v Bra-slovčah. Ogenj se je posrečilo ljudem, ki so prihiteli na pomoč, pogasiti, sicer bi nastala ogromna škoda.

— Ljudski oder v Ljubljani se je preselil v no-ve prostore na Miklošičevi cesti 7 v palačo Vjazem-ne posojilnice. Tu je otvoril izposojevalnico ljudskih iger in izposojevalnico garderobe, katera je odprta za društva vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 6. Izpo-sojevalnica za igre po 10 Din, od garderobe pa po dogovoru. Priporočamo, da je to edina garderoba, ki je na razpolago podeželskim odrom. Tam se dobe tudi vse priprave za sminkanje in maskiranje igrav-cev.

— Največji mlin v Hrvatskem Zagorju usta-vil obrat. Iz Ivance v Hrvatskem Zagorju po-ročajo, da je moral tamkajšnji Pustov mlin, ki je največji v Hrvatskem Zagorju, radi po-manjkanja domače pšenice ustaviti obrat. Mlin je doslej preskrboval vse Zagorje in Medmurje s ceneno moko. Zaradi ustavitve obrata je ostalo mnogo delavcev brez kruha.

— »Tom Mix«-aretiran zaradi vroma. V bo-sanskem trgu Bijeljini imajo kinematograf. 19letni Milan Gidič in še trije drugi mladeniči njegove starosti niso zamudili prav nobenega filma, ki se je predvajal v kinu. Zlasti pa so jim ugajali pu-stolovski filmi, kjer sta nastopala Tom Mix in Harry Piel. Senzacije, ki sta jih ta dva igralca kazala na platnu, so silno vplivale na še itak pu-stolovski naravo vseh štirih mladeničev. Zlasti Milan Gidič se je zaljubil v Tom Mixa, ker mu je po znanosti celo nekoliko podoben. Z neumor-nim vezanjem je postal tako spreten, da bi ga

sam Tom Mix najbrž zavidal. Kupil si je konja, se učil najdržnejših jahalnih bravur, metal laso, ki ni nikdar zgresila cilja, streljal in metal nože. To-variši so ga zaradi tega imenovali kar Tom Mix. — Toda vse to je bilo mladeničem premalo. Skle-nili so, da morajo napraviti kaj velikega. Ustano-vili so »družino mrtvaških prijateljev« in so naj-prej organizirali »napad na ekspres«. Nekega dne so napravili v snegu zasedo na vlak Bijeljina—Bos. Rača. Vaja se je tako imenitno posrečila, da so mladeniči sklenili, da postanejo banditi. Sprejeli so medse še krmarja Dragiča, ki je dal v svoji kleti na razpolago prostor za sestanke... Nato so začeli z vromi. Vlomili so v več trgovin v Bi-jeljini in Bihaču in napravili precej škode. Toda preveč so se zanašali na svojo spretnost in to jim je kmalu polomilo pustolovska krila. Te dni so orožniki prišli vso »družino mrtvaških prijateljev« in jo z njenim poglavarjem Tom Mixom vred zaprli.

— Dorazčaloči mladini nudimo zjutraj šašico naravne »Franz Josefove« grenčice ki dosega ra-di tega kar čisti kri železode in čreva. pri dečkih in deklicah prav izdatne usrehe

— Plaz zasul drvarja. Nevarna neždža se je pripetila v ponedeljek v gozdu pod Triglavom 37letnemu dninarju Matevžu Miklu z Dovjega. Mikel in neki njegov sosed sta vzaemno priprav-ljala v gozdu drva ter jih spuščala v dolino po strmini, na kateri je bilo 2 metra debelo snega. Mikel je stal pod strmino, na kateri se je naen-krat vdrl plaz ter ga v trenutku zasul Sam se ne bi mogel izklopiti izpod snega, ker je bil povrh vsega še nevarno ranjen. Pač pa je takoj priskočil na pomoč njegov tovariš, ki ga je po skoraj čet-urnem naporu izkopal izpod snega. Miklu je plaz dvakrat prelomil desno nogo prizadejal pa mu je še druge poškodbe. Hudo poškodovanega so v po-nedeljek zvečer pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

— Davčni upravitelj poveril 157.000 Din. Pred okrožnim sodiščem v Bihaču se te dni za-govarja davčni upravitelj Ramo Mujakič iz Ca-zina, ki je poveril ogromno vsoto 157.000 Din. Mujakič je v službi že nad 30 let in do zadnjega nihče od njegovih predstojnikov ni prišel na sled kakšni nepravilnosti. Zadnje čase pa je Mujakič začel živeti silno razkošno, se vozil v službo z avtomobilom in tako so začeli pred-stojniki sumiti. Strojovnjaški pregled knjig je pokazal 157.000 dinarjev primanjkljaja. Raz-prava bo trajala osem dni.

— Za časa epidemije nam kaj malo pomaga ostati doma, ker bacili prodro tudi do tam. Zavaru-jemo se pa pred bacili na ta način, da jemljemo Panflavin pastile.

— Tihotapci tobaka na Skaderskem jezeru. Te dni ponoči so finančne oblasti na Skaderskem je-zeru prijele družbo tihotapcev tobaka in pri tej priliki zaplenile veliko množino finega rezanega albanskega tobaka. Finančni organi so zvedeli za uro prihoda tihotapcev in so s pomočjo orožnikov napravili zasedo. Ob 1 ponoči so opavili na temni gladini jezera tri čolne, v katerih je veslalo 6 ljudi. Motorni čoln, v katerem so bili finančari in orožniki, je takoj pričel zasledovati čolne in ker se tihotapci niso hoteli ustaviti, so orožniki prišli streljati. Na strele so se tihotapci udali. V čolnih je bilo v 26 vrečah 675 kilogramov tobaka.

— Otroci vlomili v skladišče filmov. Te dni ponoči je pet dečkov, starih od 12 do 14 let, vlomilo v zagrebško skladišče filmov na Krugih. Mladi vlomilci so odprli vrata z vitrihi. Pokradli so več filmov, od katerih so enega prodali stari-narju, ostale pa so potrgali in požgali.

Kranj

Društvo »Glasbena šola« vzdržuje že od leta 1909 tukaj glasben zavod z dvema stro-kovnima učiteljema in vrši s tem tiho in sko-raj neopaženo važno kulturno delo. Posebno v sedanjem času splošne podivjanosti in obče samogoltnosti je glasbena šola v kulturnem in gospodarskem središču kakrščen je Kranj, ne-obhodno potrebna. Navzile temu pa najde društvo v tukajšnji javnosti le malo razumevanja za svojo nalogo in položaj, a se redkeje je deležno kakšne skromne pomoči. Radi tega se mora boriti, odkar je državna uprava ustavila državno podporo, z velikimi gmojnimi težkočami. Zato bi bilo poč umestno, da bi se me-začelo za glasbeno šolo zanimati in da bi v večjem številu pristopilo k društvu ter ga vsaj z malenkostno članarino — 2 Din mesečno — nekoliko podprlo.

Tobaka so Kranjčani in njih bližnja okolica v letu 1933 pokadili za prav lep znesek 5.801.975 Din, s katerim denarjem bi prav lahko zgradili novo, lepo, moderno šolsko postelje.

Kamnik

Novi načrti združitve občin. Občina Zgornji Tu-hinj je bila pred kratkim preurejena po novem načrtu, ki je bil ljudem razglašen po božiču. Novi predlog pa tudi ne odgovarja gospodarskim in-teresom kraja in prizadeja vlašani, ki niso bili po-vprašani za mnenje, so se zato pritožili na bansko upravo, kjer pa so zvedeli, da je šel predlog že v Belgrad. Vlaščani so bili torej z izdelanim pred-logom postavljeni kar pred golo dejstvo, ne da bi mogli izraziti svoje pomisleke. Tudi za občino Kamnik-okolica se išče nov izhod. Po tem naj bi se katastrofa občina Gozd razkosala na dva dela: eden bi šel k Nevljani, drugi pa k občini Kamniška Bistrica, h kateri bi se priključile tudi Mekinje. Kakor slišimo, se nekateri ogrevajo za načrt, da bi k mestu Kamnik priključili tudi del Vrhpolja, tako da bi gostilničar g. Nande Novak postal kam-niški mešan. Podgorje, ki so takorekoč predmestje Kamnika, v katerem imajo farno šolo, pošto, trafike in gostilne, pa bi po novem pometnem predlogu priključili k skoro 2 uri oddaljeni Komendi. Pre-grupacija občin ima namen ustvariti gospodarsko močne in teritorijalno znokrožene občine, zato bi bilo potrebno, da se prizadelem nudi prilika, da se izjavijo, ker gotovo najbolj poznajo svoje gospodarske prilike. Z vedno novimi predlogi pregrupacij pa se po nepotrebnem razburja prebivalstvo.

Proračun dohodkov in stroškov okrajnega cestnega odbora v Kamniku za leto 1934-35 je se-stavljen in razpoložen na tajništvo na vpogled. Proti lanskemu proračunu je letošnji za skoraj pol milijona dinarjev manjši. Stroški znašajo 2.081.806 Din, dohodki pa 1.752.957 Din. Primanjkljaj Din 328.850 bo krit z dokladi. Najbolj skrbena je postavka za materialno vzdrževanje cest, za ka-tero je zdaj določenih samo Din 1.400.000. S po-sipanjem cest bo torej v bodoče še slabše. Za pre-ureditve in obnovo cest je določenih samo 110.000 Din, kar je pač malenkost v primeri s faktičnimi potrebami okraja. Toda kaj hočemo, za denar je težka in treba bo štediti in se ozirati le na naj-nujnejša dela.

Poizvedovanja

Na živilskem trgu je izgubila neka ženska v žep-nem robčku zavezan 100 Din bankovcev. Najditelj naj ga odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Naznanila

Ljubljana

I Marijonetno gledališče v Vzajemni zavaroval-nici bo imelo odslje vstopnice v predprodaji že dva dni pred vsako predstavo v trafiki hotela Union, sicer pa 1 uro pred predstavo pri blagajni. Ta te-den bosta dva dni po dve predstavi in sicer v pe-tek, na Svečnico: Janko in Metka, v nedeljo 4. febr.: »Gasperčkov polje na luno« in »Gasperček — sli-kar«. Obakrat ob 3 in 5 popoldne.

I Pevski koncert v Mostah priredi na sveč-nico, 2. februarja, ob 20 v Ljudskem domu odbor Rdečega križa. Sodelujejo vsa tri mostanska pevska društva: »Zvezda«, »Mostec« in »P. H. Sattner«. Na sporedu so stare pa tudi najnoveše skladbe naših skladateljev. Imena pevovodij: prof. Avse-nak, sodnik Germ in strokovni učitelj Kupnik jam-čijo za kvalitativno višino zborov, ki se vestno pri-pravljajo za koncert. Ker bo na koncert gotovo velik naval, priporočamo, da si preskrbite vstop-nice v predprodaji v trafiki g. Resnika na Zaloški cesti.

I Na Kosovskem bojišču se je odločila usoda Srbije, na kar nas spominajo Muratove tulbe (gro-bnice), grob sultana Murata in Gazi mestan. Sleh-nera jugoslovanska zanimajo ti kraji. Na predavanju dr. J. Fran Erjavac v verandni dvorani hotela »Union« pokazal omenjene kraje v živi besedi in skioptičnih slikah. Na predavanje vjudno vabimo p. t. občinstvo, da se seznani z zgodovinskim važ-nim Kosovskim poljem. Predprodaja vstopnic v Ljudski knjižnici, Miklošičeva cesta 7.

I Na odru Rokodelskega doma bomo videli na Svečnico dne 2. februarja ob pol osmih zvečer ve-selo burko »Res lušno je tam na deželci...« v re-žiji g. J. Novaka. Predprodaja vstopnic je jutri od 6 do 8 zvečer in na praznik od 10 do 12 v Rokode-lskem domu, Komenskega ulica št. 12.

I G. H. Nučič in ga. Vika Podgorska gostu'eta v slavnostni predstavi 17. februarja, ki jo priredi Zdrzuženje gledaliških igralcev za 15 letnico, odkar je drama v lastni hiši.

I Pomladek J. S. II. drž. real. gimnazije v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l., ob pol 17 v dvorani Trgovskega doma svojo aka-demijo. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen počitniškemu fondu revnih dijakov, vabimo vso našo javnost še sedaj, da se akademije udeleži v čim večjem številu in s tem podpre delo mladih jadranskih čuvarjev!

I O Jagodicih bo dr. J. Josip Štrekelj, Vstopnine ni.

I Mladinski oder društva »Tabor« bo na sveč-nico ob 15 na splošno željo ponovil mladinsko predstavo »Malo za res in malo za šalov«. Starši, privedite svoje drage otroke.

I Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34.

Maribor

m Akademski kongregacija. Dr. J. Josip Štrekelj, Vstopnine ni.

m Dijaška kongregacija. Mesečni cerkveni se-stanek bo jutri ob 17.30 v cerkvi sv. Alojzija. Pri-diga in priloznost za spoved. Na svečnico ob 6.30 istotam sv. maša in skupno sv. obhajilo. Pridite!

m Prvak Južnoslovenske zveze v Mariboru. Glasbena Matica pripravila v okvirju proslav svo-je 15 letnice koncert pevskega zbora »Novosadske-ga ženskega muzičkega združenja«, ki si je pribori-lo v Belgradu na prvi tekmi pevskih zborov »Južnoslovenske pevske zveze« prvo mesto in na-slov prvaka. Za nagrado je prejel zbor kraljev dar — zlato lito. Ta zbor prihaja sedaj prvič na sever naše države ter nastopi 6. februarja v kazinski dvorani.

Celje

c Koncert svetovnega baritonista Borisa Po-pova. Dne 6. februarja priredi v celjskem mestnem gledališču svetovni baritonist, član pariške konzil-je opere Boris Popov večer arij in pesmi. Pri kla-virju ga bo spremljal dr. Danilo Švara, dirigent opere v Ljubljani. Predprodaja vstopnic v knjižar-ni Goričar vdova.

c Zveza bišvskih in lasničarskih pomočnikov in pomočnic v Celju priredi tečaj za friziranje. Tečaj bo trajal štiri mesece, trikrat tedensko. Te-čaj bo obstojal iz teoretičnega in praktičnega dela.

Drugi kraji

Radovljica. Na Svečnico prirede koroški pevci iz Kotare vasi tudi pri nas koncert. Na sporedu je 18 najlepših koroških pesmi. Več je razvidno iz lepakov, točni sporedi pa se bodo dobili pri bla-gajni. Pevci se pripeljejo z vlakom ob četrta na 12 in bo na kolodvoru sprejem, katerega naj se udeležijo čim več občanov.

Jesenice. Dr. J. Josip Štrekelj, Vstopnine ni.

Litija. V nedeljo, 4. februarja, ima podruž-nica Sadržskega društva v Litiji svoj občni zbor po 10. maši v 6. r. narodne šole.

Ptuj. Marijanska kongregacija pri oo. minori-tih priredi na svečnico ob 15 v mestnem gledališču akademijo z bogatim sporedom.

Braslovče. Kat. prosvetno društvo iz Orle vasi bo vprizorilo v našem Društvnem domu na Sveč-nico igro »Krivoprislužnik«. Vsi vjudno vabljeni!

Zagreb. Narodna knjižnica in čitalnica, Gundu-ličeva ulica 29, priredi v sredo dne 31. t. m. društve-ni sestanek s predavanjem g. vseuč. prof. Frana Bu-banovića »Prirodoslovni način mišljenja«. Začetek predavanja ob 9 zvečer. Gosti dobrodošli.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Sreda, 31. januarja: »Karijera kanclista Vincika«.

Red Sreda.

Četrtek, 1. februarja: »Gospodična«. Red Četrtek.

Petek, 2. februarja ob 15: »Petrčkove poslednje sanje«. Izven. Znižane cone od 6 do 20 Din. — Ob 20: »Praznik cvetočih češenj«. Izven. Zni-žane cone od 6 do 20 Din.

Opera

Začetek ob 20.

Sreda, 31. januarja: »Jenufa«. Red B.

Četrtek, 1. februarja: »Titara«. Red A.

Petek, 2. februarja: »Plea v Savoju«. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 31. januarja: Zaprto.

Četrtek, 1. februarja: Zaprto.

Petek, 2. februarja ob 15: »Študentje smoe«. Po-slednjič. Od 15 Din navzdol. — Ob 20: »De-anti brat«. Poslednjič. Od 15 Din navzdol.

V sport se še ni vgnezdila politika?

Sport je vendar še vedno mednarodni, pa naj bo napetost med državami še tako velika. Ob igralni mizi so se našli v Berlinu najboljši jezdeci sosednjih držav, ki se udeležujejo mednarodnih tekem. Med sabo se prav dobro razumejo. Od leve proti desni: Nemec, Irec, Francoz in Šved med pavzo na dirkališču.

Ženske, ne posnemajte moških!

Nevarnost moških poklicev in vitke linije - Srečni debeluharji!

Angleški sociolog, prof. Barlow, je ugotovil po podatkih ljudskega štetja v teku zadnjih 60 let, da se je skrajšalo v tem času žensko življenje povprečno za dve leti. Nasproti je povprečna starost pri moških narasla, kar je posledica boljših higijenskih razmer v zasebnem in javnem življenju. Saj je doletela velikopotezna angleška stanovajska reforma obvezno solčno lego, kopel itd. za sleherni bivališče delavcev, nastavljenec, uradnikov. Vprašanje je, zakaj ni imela reforma blagodejnega učinka tudi pri ženskah, ki so z moškimi vred deležne novih ugodnosti. Prof. Barlow je prepričan, da so vsega krive krive same, ker so se v zadnjih desetletjih navadile kvarnega načina življenja. Slepo posnemajo v vsem moške, obiskujejo klube in politična zborovanja, kadijo, pijejo, a ne vpoštevajo manjšo življenjsko odpornost svojega spola. Veliko nesreče je povzročila tudi modna »vitka linija«. Zenska mladina ne mara nobene maščobe na telesu. In vendar

je dobro rejeno, z maščobo zavarovano staničevje predpogoj za zdravo živčevje, brez katerega si ne moremo misliti fizičnega in moralnega ravnotežja. Prof. Barlow se sklicuje v dokaz utemeljenosti svojih nazorov na značaj debeluharjev, ki so vedno dobrodušni, veseli, mirni.

Zenska mora paziti na svoje zdravje kakor mož. Njeno telo je nežnejše in občutljivejše, to se pravi, manj odporno in bolj dostopno boleznim. Ne smemo pozabiti, da je ženska po svoji naravi določena za naloge, ki so predvsem različne od tistih, ki jih ima moški. Te naloge so povsem naravne, kakor na primer dojenje, nosečnost in porod, toda spričo današnje civilizacije spremlja vse te naravne naloge večja občutljivost in večje razpoloženje za bolezni kot nekdanj. Zato mora ženska toliko bolj paziti na svoje zdravje in se v primeru bolezni čimprej posvetovati z zdravnikom.

Vzroki in posledice zastrupljenja z živili

Prof. Eppinger, ki je nekdanj vodil kliniko v Kölnu, a zdaj poučuje na dunajski univerzi, je predaval o vzrokih zastrupljenja z živili.

Znaki zastrupljenja z jedjo se kažejo na razne načine: glavobol, splošna slabost se pojavita 2-3 ure po jedi, včasih nastopi bruhanje ali driska. Bolnika oblije tudi mrzel pot in pogosto pade v nezavest. Ob srečanju se čuti šumenje kakor pri organskih srčnih napakah, pojavi se tudi zlatenica, ki ima lahko za posledico izpremembo na jetrih ali v žolču. Radi najhujših zastrupljenj otrpne tudi hrbtenica, to dovede v nekaj dneh do smrti. Samo pri nekaterih bolnikih nastopi mrzlica in ugotovi se paratifus. Vse te različne oblike zastrupljenja imajo za posledico močno zgoštevitev krvi. Določeni deli krvne tekočine, plazma se tako zmanjša, da se število rdečih krvnih teles poveča od 5 na 9 milijonov. Zdravniška veda se je zdaj bavila v vprašanju, da bi našla snov, ki povzroča zmanjšanje plazme.

Po dolgi in utrudljivi poizkušaji se je to posrečilo. Iz mesa za silo (radi bolezni) zaklanih živali, ki je najbolj nevarno za zastrupljenje, so s pomočjo petroleja pridobili masti neke posebne vrste, ki silno smrdijo in se nazivajo nenasičene masti; to so allyl, vinyl in akrolein. Te snovi so našli v gnoju in hudih opeklinah. Če daš psu nekaj allyla, se na njem pojavi bolezen, ki je podobna zastrupljenju pri človeku. Če nato z mikroskopom preiščeš organe te živali, potem najdeš v njih veliko usedline tekočine, ki odgovarja množini snovi, ki jo je zgubila kri. Te usedline so našli v žolcu, v jetrih in v žolču, tam, kjer se dotika jeter, in med srčnimi zaklopkami, to se pravi na vseh tistih mestih, kjer nastopijo izpremembe po zastrupljenju z živili. Ko so živali vbrizgnili v oko ali v pljuča vse te tri snovi, je nastalo očesno vnetje ali prsne mrene, je nastalo očesno vnetje ali prsne mrene.

Kmalu bodo vsa plemena čistokrvna

Kakor znano, je moral Hitler razglasiti, da so Japonci polnovredna, Arijcem enakopravna rasa. Storil je to, ker se je ustrašil Japoncev. Ti so hoteli ustaviti nemški uvoz, če bi prepovedala Nemčija svojim državljanom zakone z Japonci in proglasila otroke iz sličnih zakonov za »manjvredne meščane«. Hitler je spremenil postavbo, toda med navedenimi »nižjimi rasami« so še vedno poleg Židov zamorci. To je zdaj zamerila Hitlerju črna republika Liberijska. Uradno je naznanila, da bo zaprla svoja pristanišča za nemške ladje in izgnala vse Nemce iz dežele. Tudi ta pretinja resno ogroža nemško stališče v Afriki, ker obvladajo Nemci skoro vso liberijsko zunanjo trgovino.

Angleški prestolonaslednik se uči vezanja

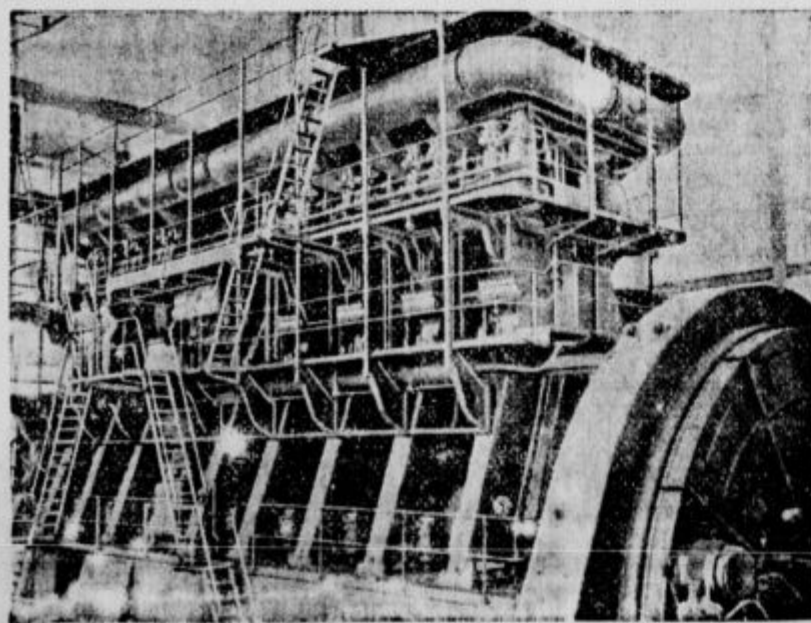
V angleško visoko družbo je zdaj prodrla nenavadna moda. To je vezanje. Ta moda se je uveljavila celo na angleškem dvoru. Kraljica veze blazince za opravo svoje palače v Buckinghamu. Tudi dvorne dame jo seveda posnemajo, prav tako njene sorodnice. Toda zgodilo se je nekaj nenavnega. Prestolonaslednik, ki je na glasu modernega princa, se je tudi lotil umetnosti vezanja in posnemati ga je začel tudi njegov brat nadvojvoda Yorški. Pravijo, da ta umetnost silno pomirjevalno vpliva na živce. Dvor se je odločil za ubod »Petit Point«.

Tončka, vi ste ta teden razbili za 400 Din posode, to se pravi za več, kakor znaša vaša plača. Kaj naj sedaj storim.

Plačo mi zvišajte!

Najemnik hišnemu lastniku: Pri nas teče v stanovanje. Kdaj bo tega konec.

Saj vendar nismo vremenski preroki.

Največji Dieslov motor na svetu

Največji Dieslov motor na svetu imajo v Kopenhagenu — v elektrarni Oersted

Zaklad iščejo z radijskimi valovi

Zopet se pripravlja ekspedicija na otoke Cocos, kjer počiva globoko pod zemljo zlati zaklad angleškega kapetana Thomsona. Ta zaklad je bajne vrednosti in leži na osamljenem otoku sredi Tihega oceana. V njem ni samo visoka odkupnina, ki jo je moral plačati zadnji Inka Atahualpa svojemu zmagovalcu Pizarro, temveč tudi vse dragocenosti, ki so prisle v roke angleških zmagovalcev, ko so oropali katedralo v Limi. Ta zaklad je spravil na noge že številne ekspedicije. Te so ves otok prebrskale, tako da ni ostal kamen na kamnu. Iskale so sled, a je niso našle. Še nedavno je poskusil svojo srečo slavni dirkač sir Malcolm Campbell. Zdaj je prispela na otok pod poveljstvom kapetana Maxa Stantonova nova ekspedicija. Tudi ta ni imela do sedaj posebne sreče.

Doslej so iskale ta zaklad vse ekspedicije več ali manj primitivno s tem, da so brskale in kopale po zemlji. Nova ekspedicija, ki jo bosta vodila polarni raziskovalec kapitan Frank Worsley in poročnik Jože Russel Stenhouse, bo prodirala do zaklada po povsem novih potih. S sabo bo imela elektromagnetne aparate, kakor tudi radio-valovne priprave, ki bodo takoj pokazali, ali je na kakem mestu večja množina kovine. Ti aparati so občutljivi na razdaljo 400 metrov. Če bi torej na primer potres tako prevrnil zemljo, da bi zaklad zlezal tudi 400 metrov pod zemljo, ga bodo ti aparati zasledili. Ekspedicija vzame s seboj tudi letalo, s katerim bodo prinašali na otok živila. Če jim sreča na otoku Cocos ne bo mila, se odpeljejo raziskovalci na bližnje otoke, kjer je tudi zakopano zlato morskih roparjev. Poleg tega leži ob ekvadorijanski obali na morski globini velika španska ladja, ki so jo potopili morski roparji in na kateri je bilo naloženega mnogo zlata in srebra. Stenhouse in Worsley hočeta priti tudi do tega zlata.

Zdaj pride senzacija, ki kaže, v kako čudnih razmerah živimo danes. Oba morska junaka sta prejela že na stotine pisem mladih deklet, ki se ponujajo, da bi sodelovale pri ekspediciji kot kuharice, natakarice in postrežnice. Toda na njihovo veliko žalost sta se raziskovalca postavila na stališče, da na njihovi ladji ni prostora za ženske.

Ta umotvor ni ne iz brona, ne iz gline in tudi ne iz mavca, temveč iz belega snega.

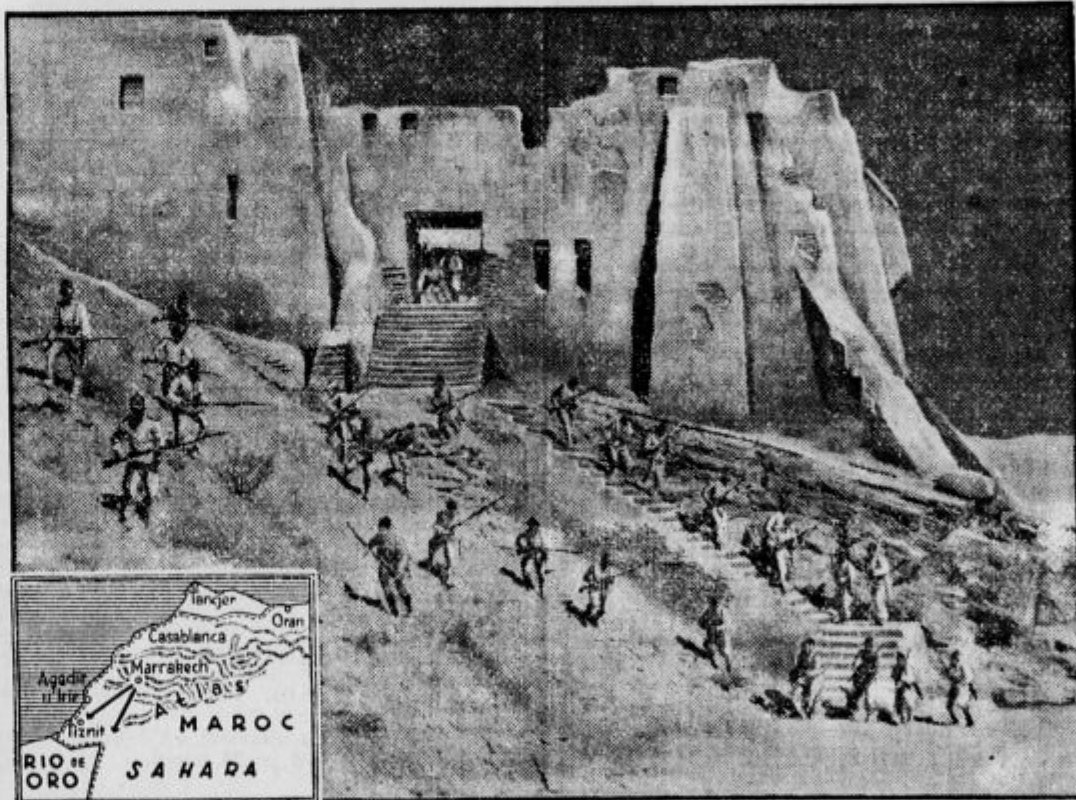
Pri filmski predstavi se je onesvestilo 280 žensk

Nov rekord!

Zelo pogosto se zgodi, da ženske v kinematografih, v gledališčih ali v koncertnih dvoranah padejo v nezavest radi ganotja. Ko so nedavno v Berlinu odvijali nek dvojni film, je zgubilo med predstavo mnogo žensk zavest. Da se obiskovalci kinov bolj pogosto onesvestijo, ko morajo prisostvovati raznim katastrofom, požarom in drugim napetim prizorom, kakor bi človek mislil, je znana stvar. Ko je na primer lansko leto v Filadelfiji znani pevec Lawrence Tibbett pel napev »Cuban Love Son« (kubansko ljubavno pesem), je mnogo žensk tako galnil, da so od ganotja zgubile zavest. Filadelfija je

na ta način dosegla nenavaden rekord. Spravila je na oder igro, ki je onesvestila največ gledalcev. Ta rekord je zdaj odnesel kino na Boulevardu des Italiens v Parizu. Medtem ko je godba igrala Schubertovo serenado, so na platnu kazali operacijo slepiča z vsemi podrobnostmi. Posnetke so napravili v pariški bolnišnici. V zadnjih 14 dnevih je med predstavo tega nenavnega filma zgubilo zavest 280 žensk. Ravnatelj kinematografa je moral naročiti posebne bolniške postrežnice, da kar čakajo na posamezne »katastrofe«.

Tujska legija oblega uporniško trdnjavo

Francoska tujska legija je na delu. Napadla je trdnjavo maroških upornikov. Na ukaz iz Pariza se je okoli 60.000 mož zbralo južno od Marrakecha (glej na zemljevid v levem kotu), da bi naskočili zadnje zbirališče upornikov v gorovju Atlas. Če pomislimo, da je Atlas visok 3000 metrov in da je gorovje posejano z globokimi prepadi in dolinami, si lahko predstavljamo, kako težka je borba proti upornikom. Če pa na drugi strani pomislimo zopet, da imajo Francozi na razpolago vse mogoče bojne sredstva, ki jih je izumila moderna tehnika, kakor letala in najboljše gorsko topništvo, potem pridemo tudi do zaključka, da se uporniki ne bodo mogli dolgo upirati francoskim četam.

Šolski otrok — živa baklja

V Grafendorfu na Avstrijskem se je v šoli desetletna učenka Zofija Weber grela pri peči. Nenadoma se je utrnula močna iskra, ki je skozi vrata peči vnela nesrečnemu dekletu krilo. Dekle je nenadoma planilo iz šolske sobe in steklo proti domu. Radi prepiha mu je obleka še bolj naglo gorela. Doma se je vrglo v naročje materi. Stric jo je hitro pogrnil s plahto in tako pogasil ogenj; tudi on se je pri tem ožgal. Nesrečno dekle pa so odpeljali v bolnišnico. Malo upanja je, da mu resijo zdravje.

Slavno Amundsenovo ladjo so našli

Raziskovalec kapitan Wistynig je poslal v Oslo radio-brzjavko, da je srečal v bližini Spitzbergov sredi ledu, ki se pomika proti Grenlandiji, slavno Amundsenovo ladjo »Maud«. Uklenjena v svoj leden oklep bo morala kake dve leti pozneje obiti na grenlandskih čerch. Motorna ladja »Maud« pomeni sijajno poglavje v zgodovini severnega tečaja. Amundsen jo je zgradil leta 1918. Po lastnih načrtih v obliki jake in brez gredla. Računal je, da ne bo nikoli strl led ladjo slične oblike, temveč jo kvečjemu lahko dvignil nad zmznjeno gladino. Ladjedelci so bili nevarni, toda Amundsenovi računi so se sijajno obnesli. V letih 1919, 1920, in 1922, je opravila »Maud« zgodovinske poti na Severni tečaj. Čeprav je prestala velike nevarnosti (posebno leta 1920, kadar je morala prezimiti blizu rta Celjuskij

na), nikoli ni bila hudo poškodovana. Leta 1925 se je prepiral Amundsen o napredku letalstva, sklenil, da bo vnaprej potoval na tečaj samo po zraku in prodal »Maud« neki lovski družbi. Dve leti pozneje je moralo zapustiti moštvo ladjo, ki je običajna v ledu ob Aljaski. Vsi so mislili, da je že davno razpala »Maud« v trske. Wistynigovo srečanje zopet dokazuje, kako močno je bila zgrajena ladja. Spremenila se je v novega večnega mornarja. Ze šesto let tava skozi neskončna ledena polja, je izpostavljena hudemu pritisku ledenih skal, a ostala je cela.

Praktičen izum v času, ko je družabna obleka dolga,

Veliki smučarski dnevi

Tekme za prvenstvo države v Planici od 2.—4. febr. — Udeležba Bolgarov in Nemcev gotova stvar — Sijajni uspehi pri treningu na novi skakalnici

Naše državno smučarsko prvenstvo, ki se vrši v času od 2. do 4. februarja v Planici, bo najlepša manifestacija našega smučarstva. V tem krasnem gorenjskem kotu se bodo odigrale največje in najtežje smučarske tekme v letošnji sezoni. To bodo pravi smučarski prazniki, na katere ne bodo pobegli samo naši tekmovalci, temveč tudi drugi smučarji, da bodo prebili par veselih uric v beli naravi, obenem pa bodo prisostvovali smučarskim tekmam, ki obetajo biti najlepše in najzanimivejše, kar jih je doslej bilo v naši državi.

Pri današnjem treningu, ki je pričel po izvršeni korekturi skakalnice, je dosegel norveški trener Jahr 68 m, rekordni skok, ki je bil kdaj do sedaj naših tleh! V teku današnjega dne so odšli vsi naši najboljši skakači na trening ter bodo tudi naši fantje pokazali, da smo v skokih dosegli že zavidljivo višino! Pri tej priliki opozarjamo prijavitelje, da ne bo nihče pripuščen v tekmovalno, kakor da ne bo vsaj v petek absolvirati kratek trening na skakalnici.

Zunanji gostje našega prvenstva

Nemci so nam prijavili pod vodstvom našega trenerja Ericha Marxa sledečo vrsto: najboljšega nemškega tekača in kombiniranega tekmeča, starega našega znanca Herberta Leupolda, nemškega prvaka v skokih Waltera Glassa in Rudolfa Kunglerja. Vsi ti se nahajajo že dalje časa v nemškem olimpijskem taborišču pri Garmisch-Partenkirchen pod norveškim vodstvom v treningu. Prvega februarja bodo v Planici. Danes, v četrtek odpušajo iz Sofije Bolgari: Nikola Dimitrov, Hristo Kočov, Asen Cankov, Nikola Tepavčarov, Račo Zekov in Ivan Angelakov za tek na 18 km, Borislav Jordanov, Nikola Dimitrov, Hristo Kočov, Asen Cankov in Ivan Angelakov za slalom ter Borislav Jordanov, Nikola Dimitrov in Nikola Tepavčarov za skoke. Ministrstvo za telesno vzgojo pošlje svojega uradnika na obsejno postajo, da sprejme bolgarje v vrsto in jo odpravi v Planico. Ostale prijave se pričakujejo, predvsem avstrijsko in češko, dočim so Poljaki s svojimi pripravami za slovensko prvenstvo zadržani.

Podrobnosti programa

Zrebanje je določeno za dan 1. februarja v Radečah v zvezni pisarni v Mlekarski zadruzi ob pol 8 zvečer. Slalom počne v petek ob 11 dopoldne, tek v soboto ob pol 9 zjutraj in skoki v kombinaciji točno ob 9 dopoldne svečana otvoritev in blagoslov skakalnice pa dopoldne ob 13.30 točno, nakar sledi takoj skakalna tekma. Skakalnico otvori g. minister dr. Hanžek osebno. Objava rezultatov, proglasitev

Romunska drž. reprezentanca: Ilirija-WSK 1:0 (0:0, 1:0, 0:0)

Včeraj popoldne je odigrala Ilirija kombinirano z igralci Wintersportkluba z Dunaja mednarodno hokejsko tekmo z državno reprezentanco Romunije, ki potuje na svetovno prvenstvo v Milan. Na drsališču se je zbralo kljub delavniku nad 400 ljudi, enako število je bilo pa zastopnikov, ki so opazovali tekmo skozi ograje. Pač veliko zanimanje.

S četrtno zamudo sta se pojavili na igrišču obe moštvi burno pozdravljeni. V imenu Ilirije je v francoskem jeziku pozdravil romunsko moštvo predsednik dr. Lapajne.

Sodniku Vodišku sta se javili moštvi sledeče: Romunija: Vogl, Buia, Polizu, Tico, Anastazu, Wacarc-Botes, Cantacusino, Rabinovic. — Ilirija-WSK: inž. Zadrail, Negler, Kačič, Reichl, Giamilia, Nehammer, Žitnik, Pavletič, Gregorič.

Igra sama je bila zelo zanimiva, polna fines, manjkav je edino tempo, kar gre na račun slabega ledu radi povišanja temperature na plus 1 C.

Romunsko moštvo, ki ga tvori Telefon klub iz Bukarešte, je homogena vigrana celota, ki pa bo kot državna reprezentanca v Milanu težko uspela. Drugače je moštvo zelo znano in spada med najboljše klube v Evropi. Najboljše moč ima v napadu, zlasti naj omenimo igro srednjega napadalca Cantacusina. Tudi vratar je zanesljiva moč in je držal nabroj lepih strelcov. Moštvo se odlikuje po kombinacijski igri in bi včeraj na boljši ledeni ploskvi gotovo doseglo večji rezultat. Tehnika igre s palico je izdelana.

Kombinacija Ilirije in Wintersportkluba je v vsakem oziru uspešna. Nudila je romunski reprezentanci trd oreh in bi neodločen rezultat tudi ne presenetil. Moštvo je bilo v vseh linijah uravnoteženo, le da je bil napad Dunajčanov za spoznanje hitrejši. Prvi dobra je bila obramba, kjer se je uspešno uveljavil tudi Kačič.

Kratek potek igre: Prva tretjina igre popolnoma odprta, brez faulov in zdi se, da se moštvi preizkušata. V drugi tretjini igre se tempo že poveča, sledi več faulov in sodnik mora izključiti za minuto romunskega napadalca. V 15. minuti sledi lepa kombinacija romunskega napada, ki da tudi prvi gol in rezultat igri. V tretjem delu igre tempo doseže vrhunec, z obeh strani sledi več faulov in sodnik mora izključiti z obeh strani po enega igralca. Rezultat ostane 1:0.

Tekmo je v obojestransko zadovoljnost vodil pionir našega hokeja sporta in aranžer blejskega turnirja Viktor Vodišek. — Pripomniti bi še bilo, da je imelo moštvo Ilirije-WSK blejski turnir v nogah, dočim so bili Romuni spočiti.

Težka atletika

Interni miting SK Ilirije

Rokoborci SK Ilirije so zelo agilni. Sedaj tekmujejo za prvenstvo kluba, ki je ravnokar končano, razen bantama. Doseženi so bili prav zadovoljivi rezultati ter izgledajo takole: V peresni teži je zasedel prvo mesto prvak dravske banovine Di Battista, drugi je bil Murn, ki je kot začetnik precej presenetil, tretje mesto pa zasedel Kokali, ki je ravnokar prišel od vojakov ter se mu je poznalo, da je nastopil brez treninga. V lahki kategoriji je tekmovalo 6 atletov, ki so se takole plesirali: 1. Strehar. 2. Šmitek. 3. Jenko R. Prvi in drugi v tej kategoriji sta podala najlepšo borbo v celotnem tekmovalstvu. V welter-kategoriji pa je »klasa« zase Kunaver, ki je dokazal, da so tudi naši podeželski fantje sposobni za rokoborbo. Zasedel je zaslužno prvo mesto. Drugi je bil Romunjuk, tretji pa Jerina. Srednja kategorija pa je bila precej burna, ker so se spoprijeli sami stari »kanoni«. Prvi je bil Hlunčnyk Jaka, drugi Tičar, tretja pa Presetnik. V poltežki kategoriji pa je že zreb precej razburil duhove. Tudi v tej kategoriji vidimo sama znana imena: Šotler in Dermastja sta podala borbo, v kateri je bilo zelo težko prisoditi zmago. Prvi je bil Kozlevčar, drugi Šotler, tretji Dermastja. Velik napredek je pokazal elasti Kozlevčar, ki se je kot začetnik boril jako zadovoljivo.

državnega prvaka in razdelitev nagrad bo v nedeljo ob 4 dopoldne pred smučarskim domom SK Ilirije v Planici.

Vstopnina h tekmam je določena za 15 Din za osebo v prodoraj v Ljubljani 10 Din, da se na ta način olajša naval na blaginje v Planici. V nedeljo zjutraj bo vozil posebni pospešeni vlak v Planico za dvestojinsko ceno, tako da bo stal vozni listek 28 Din, vezan pa je z vstopnico za tekmo, ki stane 10 Din, tako, da stane vlak in vstopnina skupno 38 Din. Vlak se bo vračal okrog 7 iz Planice in bo okrog 9 v Ljubljani. Vlak bo obstal samo v Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Lescah in na Jesenicah, pa tudi v Kranjski gori. Prijave se sprejema samo do četrta zvečer v irgovinah A. Gorec, Predalič & Kolb in Alpina ter v obeh prodajalnah Putnika. Obenem s prijavo se kupi vozni listek in vstopnica. Število oseb za vlak je omejeno ter je umestno, da se pravočasno preskrbi vozni listek, ker hočemo preprečiti naval ali neudobno vožnjo v vlak. Kdor misli iti v Planico, naj se odloči do četrta.

Planica sama je divno zasnežena. 2—3 metre snega pokriva vsa dolina, ki izgleda popolnoma izpremenjena. Sijajen priščil in divna smuka je napravljata pravim smučarskim rajem! Prvenstva si skoro ne moremo misliti v lepših okolnostih, kot nam ga nudi Planica s svojo zimo. Ako tudi zima v Planici še nikdar ni razočarala, vendar je letos tako bohotna, kakor da se je hotela celo narava sama pripraviti za smučarski praznik naše države.

Pokroviteljstvo

nad temi velikimi sportnimi prireditvami je prevzel minister za telesno vzgojo naroda g. dr. L. Hanžek. Predsedstvo prireditev je v rokah zveznega predsednika g. dr. Dr. Marušiča, tehnično vodstvo pa vodi dr. Janko Berce. Slalom prireditev vodi dr. Zdenko Švigelj, tek na 18 km Ivo Marzelj in Ivan Tavčar, skoke pa Stane Pelan in dr. Stane Kmet. Zvezno pisarno, ki bo v vasi Radečah, vodi zvezni tajnik Josko Gorec.

Prehodno darilo

ministra za telesno vzgojo naroda dr. Hanžeka, namenjeno najboljšemu Jugoslovancu v kombinaciji, brani Albin Jakopič, ki bo imel trdo delo za ohranitev pokala. Zmagovalci v posameznih skupinah dobe darila a ocenjuje se: za državno prvenstvo kombinirano tekmovalstvo, to je tek in skoki (dopoldanski) skupaj, za zvezno prvenstvo pa tek posebej, slalom in skoki na veliki skakalnici, ki so bodo vršili kot mednarodna prireditve.

Med tekmovalci smo pogrešali nekaj znanih imen, kakor banovinskega prvaka v polteški kategoriji Stareta, dalje Gorjanca, Abulnerja, Zupana, Vrečkota. Upamo, da jih vidimo na bližnjem banovinskem prvenstvu.

Vse priprave, kakor sploh vse potrebno za miting je bilo zopet delo agilnega delavca in trenerja rokoborbe gosp. Gustava Nereda, ki porabi ves svoj prosti čas za trening svojih fantov. K uspehom mu moremo samo čestitati in želimo, da bi tudi v bodoče vodil ilirijansko težko atletsko ekipo od zmage do zmage.

Wintersportklub (Dunaj): Ilirija

Danes ob 15 na drsališču Ilirije ob Celovski cesti

Ilirija nam je priredila včeraj prvovrstno hokejsko tekmo, v kateri sta nastopili romunska državna reprezentanca proti kombiniranemu moštvi Ilirije in dunajskih igralcev. Namen te tekme je bil pokazati našemu sportnemu občinstvu hokejsko igro na ledu, ki sta jo predvedli dve izbrani moštvi.

V današnji tekmi bo igrala naša Ilirija proti prvovrstnemu dunajskemu Wintersportklubu. — Naše sportno občinstvo letos še ni imelo prilike videti moštva Ilirije na domačem terenu, zato vlada zlasti za današnjo tekmo veliko zanimanje. Na blejskem mednarodnem turnirju si je pridobilo moštvo Ilirije mnogo izkušenj, katere bo pridno uporabljalo pri tekmah, ki jih bo še v teku letošnje sezone igralo.

Wintersportklub nastopi danes v postavi kot na Bledu v nedeljski tekmi, katere rezultat je bil 1:0. Moštvo Ilirije pa takole: Gorše, Laika, Kačič, Gregorič, Pavletič, Žitnik, Milakar, Grünthal, Svetič. Pričetek ob 15, vstopnina običajna.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

a) telefonično po stanju 30. jan. ob 7 zj.: Bistrica-Boh. Jezero: —2°, 10 cm pršica na podlagi 100 cm, smuka idealna. — Bled-Jezero: —6°, zelo oblačno, mirno, 60 cm sneža, led uporabljen, 25 cm debel. — Kranjska Gora, Rateče-Planica: —6°, barometer se dviga, pooblašeno, mirno, 125 cm suhega snega, Vršič in Tamar 350 cm pršica. — Kočevje: —4°, oblačno, 25 cm novega snega na podlagi 50 cm.

Šmarje pod Ljubljano, 31. jan. Vreme jasno, mirno, brez megle, na novo zapadlega snega 20 cm pršica, smuka za praznik in nedeljo ugodna, teren v okolici idealni, sanke na razpolago, skijöring.

Kofce, 30. jan. Temperatura —8°, podlage 130 cm, pršica 30 cm, smuka idealna.

b) pisмено po stanju 29. jan. ob 7 zjutraj: Smučarski dom na Pokljuki: —5°, sneži, sneg suh prišči, vetrovno, veter severozapadni, 30 cm pršica na podlagi 240 cm, smuka dobra. — Sv. Planina: —5°, sneži, megleno, mirno, 25 cm novega snega na podlagi 50 cm, sneg suh prišči, smuka prav dobra, izgledi prav dobri. — Rogaska Slatina: +1°, oblačno, mirno, sneži, novega snega 10 cm, smuka prav dobra. — Boč: 25 cm snega na stari podlagi, smuka idealna.

★

Smučarski klub Bloke. Program tekme za naslov prvaka Domovine smučarstva na Blokah. Smučarski klub Bloke član LZSP priredi na Svečnico 2. februarja 1934 svojo prvo medklubsko krožno tekmo, za naslov prvaka »Domovine smučarjev« na progi 15 km. Pričetek tekme ob 14. Prvak prejme zlato, ostala dva pa srebrno in bronasto kolajno. — Prijavnina za tekmovalca 10 Din. Prijave sprejema pisarna SK Bloke, pri gosp. M. Modicu, do 12 dne 2. februarja 1934, kjer se tudi plača prijavnina. — Prevoz smučarjev. Vsi ljubljanski klubi naj prijavijo točno število svojih zastopnikov pravočasno, na pisarno SK Bloke, da zamore klub dostaviti potrebno število sani na postajo Rakek ali Velike Lašče. — Postajo in čas prihoda točno navesti. Cena prevoza iz Rakek ali Velikih Lašč do Blok za osebo 10 Din. Za povratek cena ista. Dobra prehrana in kurjena prenočišča za osebo 30 do 35 Din. Po tekmi prosta zabava v vseh pro-

Gospodarstvo

Obrestna mera naših zadrug

Poročali smo, da je vidno iz statistike Zadrug. zveze v Ljubljani, da je znala povprečna obrestna mera pri njenih članicah leta 1932 za vloge 5,5, za posojila pa 8%. Ta obrestna mera se drži že od leta 1929 sem. Obstojajo pa velike krajevne razlike.

Najnižja je bila obrestna mera tako za vloge v Ljubljani mesto: povprečno 4,5%, za posojila pa najvišja 8%. Povsod drugod na bivšem Kranjskem je znala povprečna obrestna mera za vloge 5%. Različna pa je bila za posojila, v kamniškem okraju 6%, v kočevskem 6,50%, v vseh ostalih okrajih pa 7%.

Višja pa je bila obrestna mera v splošnem na bivšem Stajerskem. Najnižja je bila za vloge: 5% v tehle okrajih: Gornji Grad, Konjice, Laško, Maribor, levi breg in Šmarje pri Jelsah. 5,50% je znala povprečno v okrajih: Brežice, Celje mesto in okolica, Dravograd, Maribor desni breg, Ptuj okolica in Slovenjgradec. 6% je bila obrestna mera v okra-

jih: Ljutomer, Maribor mesto in Ptuj mesto. Izjemo tvori Prekmurje, kjer je obrestna mera za vloge najvišja v Sloveniji 8% in ravnotako tudi za posojila najvišja 10%.

V ostalem je najnižja obrestna mera bila na bivšem Stajerskem za posojila povprečno 7% v okrajih (okolica okrajnih sodišč): Gornji Grad, Laško in Šmarje pri Jelsah. Višja 7,5% je bila: Dravograd, Konjice, Maribor levi breg in Slovenjgradec, še višja 8% v okrajih: Brežice, Celje mesto in okolica, Ljutomer, Maribor desni breg in Ptuj okolica. 9% je znala obrestna mera za posojila v Mariboru — mesto.

Slobozna slika je naslednja: Okoliša dež, sodišča v Ljubljani in okrožnega sodišča v Novem mestu (torej nekdanja Kranjska): povprečno vloge 5, posojila 7%, v okoliških okrožnih sodišč v Celju in Mariboru 5,50 za vloge in 8% za posojila, Slovenska Krajina 8% za vloge in 10% za posojila.

Bilance in poslovna poročila

Banka Turković d. d. v Zagrebu, ki se je poslužila zaštite po čl. 5, objavlja bilanco za 1933, iz katere je razvidno, da so se zmanjšale knjžice tek. račun. in upniki od 9,7 na 8,7 milj. in reeskont od 10,6 na 10,0 milj. Leta 1932 je znašal čist dobiček 0,045 milj., 1933 pa je izkazana izguba 0,2 milj. pri glavnici 10 milj. Rez. fond je odpsan (1,35 milj.). Pančevska ljudska banka: knjžice 1933 66,5 (73,5), tek. računi 12,1 (14,0), reeskont 8,6 (8,5), menice 41,1 (51,1), dolžniki 44,4 (44,5), povečanje likvidnosti, č. dob. 0,02 (0,3) milj. Pod čl. 6.

★

Centrala industrijskih korporacij kraljevine Jugoslavije ima sejo svojega upravnega odbora v četrtek dne 1. februarja 1934 ob pol 10 dopoldne v Belgradu. Na dnevnem redu so poleg mnogih tekočih gospodarskih vprašanj tudi sledeči predmeti: Finansiranje C. I. K. L. 1934, poslovnik C. I. K., službena pragmatika C. I. K. Glavni predmet razprav bo pa vprašanje industrijskih kreditov in obrest. mere. Predsedstvo uprave sestoji iz gg. V. Arko, Vlasa Ilić, dr. Fran Windischer. Upravni odbor je bil nanovo izbran na glavni skupščini novembra 1933, dotlej C. I. Korporaciji ni imela v svojem pravilniku tega organa.

Kuponi državnih papirjev. Od 1. januarja 1934 je bilo izplačano: vojna škoda kup. 9 110,06 (anuiteta 112,46), amort. obveznice 18,3 (19,64), dobitki 3,26 (3,5), skupno 131,6 (135,6) milj.; 7% i. n. p. s. 14,3 (anuiteta 17,13) milj.; a g r a r j i: obresti 1,46 (2,37) milj., begl. obv. obresti 11,42 (14,82) milj. Din.

Zahteve naših hotelirjev. Pretekli teden so v Belgradu zborovali zastopniki hotelirstva iz vse države. Po njih mnenju je najvažnejše vprašanje kredita. Med drugim so zahtevali petletni moratorij, ali pa pretvoritev v dolgoročne kredite na 10% po 5% obrestih, podobno torej kot kmetje in denarni zavodi. Nadalje zahtevajo znižanje davščin za 50% in plačilo davčnih zaostankov v znosnih obrokih.

Indeks zagrebske Delavske zbornice. Indeks cen v veletrgovini je narasel od 1077 na 1081, v zlatu je ostal neizpremenjen 94. — Indeks cen v maloprodaji je znašal v novembru 1254, v decembru 1267 (v zlatu 114, odn. 115). Indeks življenjskih stroškov je za odraslega neozmoženega delavca znašal v novembru 1110 (v zlatu 101), v decembru pa 118 (102), za delavsko družino 4 članov (oče, mati in 2 otroka) v novembru 1175 (107), v decembru 1159 (105) v zlatu. Podlaga so v veletrgovini cene leta 1913=100, pri ostalih pa julij 1914=100.

Francoska banka o valutnih vprašanjih. Iz letnega poročila Banque de France posnemamo tale odstavek: Kakorkoli naj so zapeljivi umetni poskusi, katere kaže zgodovina, da se jih narodi vedno hočejo poslužiti v dobi krize, v resnici ne prinašajo drugo kot začasno ali prekasno izboljšanje, katere mu sledi razočaranje. Mednarodna izmenjava, ki v modernem svetu daje podlago v tako veliki meri bogastvu vseh narodov, se ne more oživeti, dokler vrednost denarja ne bo natančno določena. Tako je stabilnost denarja najuspešnejše sredstvo za pripravo povratka stalnega blagostanja.

Opusnice deviznega krijta. Po podatkih Banque de France so devizni zakladi evropskih emisijskih bank padli od 1. jan. 1931 do 30. nov. 1933 od 48,5 na 3,9 milijarde frankov, torej za 95%. Dočim so devizni zakladi še leta 1931. znašali 35% zlatih zakladov, znašajo sedaj komaj 2,5%.

Francoska zunanja trgovina. V letu 1933 je znašal uvoz 28.425,4 milj. fr. v primeri z 1932 torej zmanjšanje za 1.383,0 milj. fr. — Izvoz je znašal 18.433,15 milj. fr. (— 1.272,3 milj. fr.). Pasivnost francoske zunanje trgovine se je torej zmanjšala od 10.303 na 9.992 milj. fr., torej posledice kontingentne politike. — Pripominjamo, da je nedavni gospodarski pregled ministrstva zunanjih zadev prinesel podatke za 7 mesecev 1933 (6. jan. 1933), najnovejši pa statistiko za prvo polovico 1933 (29. januarja).

Borza

Dne 30. januarja 1934.

Denar

Popustili so tečaji Amsterdama, Berlina, Londona, Newyorka in Trsta, neizpremenjeni so ostali Bruselj, Curih in Praga. Narasle pa je Pariz. Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi za ključek po 9,12, na zagrebski po 9,02 in belgajski po 9,05. 9,045. Grški boni so notirali v Zagrebu 35—36 (35,50) v Belgradu po 35,50—36 (35).

Ljubljana. Amsterdam 2296,51—2307,87, Berlin 1353,47—1364,27, Bruselj 796,35—800,29, Curih od 1108,35 do 1113,85, London 178,86—180,46, Newyork 3547,16—3575,42, Pariz 224,88—226, Praga od 169,40 do 170,26, Trst 299,79—302,19.

Curih, Pariz 20,2875, London 16,17, Newyork 321,75, Bruselj 71,8250, Milan 27,10, Madrid 41,45, Amsterdam 207,13, Berlin 122,325, Dunaj 72,93 (57,35) Stockholm 83,25, Oslo 81,15, Kopenhagen 72,15, Praga 15,285, Varšava 58,05, Atene 2,95, Carigrad 2,49, Bukaresta 3,05.

starih gostilne gosp. M. Modica, igra klubska godba iz Loza in Turistič-Jazz iz Cerknice. — Smuk! ZSK Hermes (službeno). Redni letni občni zbor kluba se vrši v nedeljo dne 4. februarja t. l. točno ob 9 dopoldne v dvorani žel. glasn. družstva »Sloge« v Ljubljanskem dvoru vhod iz Prizakove ulice. Poziva se celokupno članstvo kluba, da se običnega zbora zanesljivo pol-oštevilno udeleži, posebno še z ozirom na važnost prošnje 15 letnice kluba, ki se vrši v tekočem letu. Dnevni red običnega zbora običen. — Zimsko-sportna sekcija. Obveščajo se vsi člani smučarji, da bo predvidoma v nedeljo, dne 12. februarja interna klubska smučka tekma za prvaka kluba za leto 1934. V to svrhu bo sklican takom prihodnjega tedna splošen sestanek vseh članov; posebno se opozarjajo na tekmo gg. Mošo, Burja, Čebobin, Sernee, Marinko, Kačič, da se bodo sestanka sigurno udeležili.

Vrednostni papirji

Tendence je bila večinoma neizpremenjena, le dolarski papirji so narasli, dočim so begl. obveznice popustile. Promet je bil srednji in je znašal na zagrebski borzi: vojna škoda 1200 kom., agrarji 50 tisoč in 8% Bler. 2000 dol.

Ljubljana. 7% inv. pos. 60 den., agrarji 29 den., vojna škoda 275 den., begl. obv. 41 den., 8% Bler. pos. 41,50 den., 7% Bler. pos. 38,50 den., 7% pos. Drž. hip. banke 44 den., Kranj. ind. 250 bl.

Zagreb. Držav. papirji: 7% inv. pos. 60 den., agrarji 29—31,50 (31,50) vojna škoda 275—276 (274, 278), 2 270—274, 3 265—269, 4 260—267, 12 255 do 265 (253, 258), 6% begl. obv. 44—45, 8% Bler. pos. 41,75—42,50 (42), 7% Bler. pos. 38,75—39,50, 7% pos. DHB 55,50—56. — Delnice: Narodna banka 3875—4075, Priv. agr. banka 240—242, Sečarana Osjek 130 den., Sečarana Bečkerek 670 den., Impex 50 den., Tribovel ska 105—110.

Belgrad. Narodna banka 3920 den., Priv. agr. banka 240—242 (240,50), 7% inv. pos. 61—63 (62), agrarji 31—31,50 (31,50, 31), vojna škoda 275—276 (275,50, 274), 6% begl. obv. 44,75—45,25 (45,50, 44,25), 3 44 zakli., 8% Bler. pos. 42—42,50 (42), 7% Bler. pos. 39,50—40, 7% pos. DHB 56 den.

Dunaj. Donavskosavsko-jadranska 62,90, Länderbank 15,70, Narodna banka 151,50 Stewag 10,05, Alpine 9,85, Rima 22,50, Triboveljska 1240.

Žitni trg

Za koruzo je slejkoprež živalno povpraševanje, posebno za sušeno in mešano robo. Domače povpraševanje je slabo. Znatnejše je tudi povpraševanje inozemstva za novo nad času primerno suho z garancijo za kvaliteto, toda ponudba je majhna, tako da skoro ne moremo govoriti o njej.

Pri pšenici je povpraševanje nekoliko naraslo, dovozi so pa padli, kar je povzročilo čvrstjšo tendenco.

V ostalem so pri nadalje čvrsti tendenci brez ponudbe ostale cene neizpremenjene.

Živina

Zivinski sejem v Kranju 29. jan. Na trg so prignali 54 volov, prodanih 42, cena 1 in 1200 do 3500; krav 20, prodanih 9, cena Din 900 do 2000; 1 tele, prodano, cena Din 250 do 480; 1 bika, prodan, cena Din 1200 do 2400; 11 svinj, prodane, 10 prašičev, prodani, cena Din 100 do 1800.

Dunajski prašičji sejem 30. jan. 1934. Prignanih je bilo 8987 špeharjev in 4239 pršutarjev, skupno 13.226 glav, od tega iz Avstrije 6442, iz inozemstva pa 6784. Cene so bile v šil. za kg žive teže naslednje: špeharji 1, 1,50—1,52, star 1,30—1,38, kmetjski 1,40—1,52, križeni 1,42—1,52, pršutarji 1,14 do 1,40. Čeprav je bil sejem živahen so pršutarji radi velike ponudbe padli v ceni za 2—3 groše, špeharji so se hitro prodali in so se podražili, majharski veleposredniki za 5, ostali pa za 3—4 groše.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 31. januarja: 12.15 Vijolinski solistični koncerti na ploščah. — 12.45 Poročila. — 13 Instrumentalna operna glasba (plošče). — 18 Komorna glasba, Radio-kvintet. — 18.30 Radio-orkester. — 19 O narodni vzgoji (dr. Stanko Gogala). — 19.30 Literarna ura: Ob 100 letnici Prešernovega sonetnega venca (Vera Dostalova). — 20 Vokalni koncert gospe Zlate Gjungenac. — 20.30 Vokalni koncert »Ljubljanskega Zvona«. — 21.30 Dolinski šramel-kvartet. — 22.15 Čas, poročila, plošče.

Četrtek, 1. februarja: 12.15 Operni solisti na ploščah. — 12.45 Poročila. — 13.00 Čas, reprodukcija orgelski koncert. — 18.00 Predavanje za kmet. gospodinjice (Humek Stefanija). — 18.30 Srbohrvaščina (dr. Rupel). — 19.00 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 19.30 Plošče po željah. — 20.30 Prenos s Taljaninje večera iz Kazine. — 22.00 Čas, poročila, radio-jazz.

Drugi programi:

Sreda, 31. januarja. Belgrad: 16.30 Samos

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kmečki fant
priden in pošten — išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« št. 987. (a)

Službodob

Služba organista
se odda v Višnji gori. Dohodki, žitna bira, stolnina, 3000 Din v gotovini. Prednost ima tisti, ki je zmožen godbe na pihala, pa bi revzel tudi službo prodajalca v Nabavni zadruzi, za kar bi imel še posebne dohodka. Nastop službe najkasneje 1. aprila. — Župni urad v Višnji gori. (b)

Pouk

Gospodične
se sprejmejo za dnevni in večerni pouk v šivanju perila. — Ponudbe pod: »Sivilja v mestu« 971. (u)

Strojepisni pouk
večerni tečaj za začetnike in izveščance. Šolnina znižana. Dijaki (-nje) drugih šol poseben popust. Vpisovanje dnevno. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15. (u)

Denar

Kupim knjižice
Ljudske posojilnice proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Takojšnje plačilo 20.« št. 966. (d)

Najkulantnejša posojila

dajemo na vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo državnih bon. Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promptno izvršujemo. Puka stedišona. Zagreb, Meduličeva br. 31. Telefon 90-03. — Naš zastopnik za dravsko banovino je Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ul. št. 12, na katerega se je obrniti. (d)

Posojilo

120.000 do 200.000 Din iščem. — Dobre obresti, vključba na prvo mesto. Sprejem tudi knjižice Ljudske posojilnice Ljubljana v polni vrednosti. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kratkoročno« št. 797. (d)

Ludvik Ganghofer:

Samostanski lovec

Zimska cvetka! Ti pristna cvetka goraj! Ne manj ljubka in lepa kakor živordeči poletni sleč in še skrivnostnejša kot žametaste zvezdice planik. Telog! Ko zagrne zima s svojo belo odejo vse gore, ko zamrje vsak cvet in zadremle vsaka rast, tedaj se zdravi kaleda moč v globoko pogreznjenih koreninah te edine rastline, kakor da bi bilo njej ukazano, naj čuva življenje, da bi ne ugasnilo popolnoma v mrtvi dobi med jesenjo in pomladjo. V mrzli pušči poganjajo njegovi listi, in med snegom in ledom se odpirajo njegovi cvetli in če se pozimi pokaže smrt v zasneženih gorskih dolinah ter se dotakne s svojo mrzlo roko nedolžnega otroka, tedaj spleza žalujoča mati visoko na blesteče snežne rebri in splete svojemu umrlemu ljubljencu bele cvete v venec, v znamenje večnega življenja.

Telog! Življenje in smrt obenem. Kajti korenine te rastline hranijo v sebi skrivnostni sok, ki ozdravlja bolna srca in pobarva spet blede lica. Za tistega pa, ki ga pregoltno uživa, se prevrže v zdravilo v smrten strup.

Dve kapljici, dve kapljici — lice zardi, kapljice deset, kapljice deset — na drugi moraš svet!

Tako pravi narod — in dočim je trda tema prišla zagrinjati bele cvete na križu, je zamrmral Hajmo to prislovico predeš kakor v slutnji, da ni več daleč časa, ko bi utegnil »dveh kapljic« zelo potrebovati tudi on sam.

Nad vsemi gorami je bil ugasnil rdeči žar; v sivovijoličasti pari sta se strnila nebo in zemlja. Vad Hajmovo glavo je bila že trda noč, samo da-

Stanovanja

Trisobno stanovanje
lepo, v Tavčarjevi ulici, prvo nadstropje, z vsemi pritliklinami — oddam za prvi maj. Mesečno Din 1250.— z vsemi dokladi. Informacije: Novi trg št. 3. (c)

Opremljeno sobo
snažno — takoj oddam boljši solidni osebi blizu mitnice. Vodovodna cesta 17, I. nadstr. (s)

Objave

Pošten najditelj
se naproša, da odda paket, ki je bil pozabljen v soboto jutraj v gorenjskem vlaku — proti odškodnini — na naslov: Zlata Stangl, zdravilišče Golnik. (o)

Razno

100% učinek vode
dosežete z novodobnim kolesom; izrabite racionalno vašo vodno silo! Majhne investicije. Pišite na M. Jošt, Celje. (r)

Golaž ekstrakt

za 4 Din zadovolji osem oseb. Ekstrakt dr. z o. z., Gosposvetska 8.

Pohištvo

Spalnice
moderne, orehove korenine, iz trdega in mehkega lesa, kuhinje in drugo pohištvo — dobite po znižanih cenah pri Andlovic Komenskega ulica 34. (s)

Javor

lesna industrija Logatec. Ljubljana, Masarykova c. št. 12 — prodaja pohištvo iz zaloge na branilne knjižice in na obroke. (l)

Kupimo

Lovski zakon
za Kranjsko kupi dr. I. Benkovič, Beethovnova št. 14. (k)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupi RAFINERIJA DR. GIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Kupim ječmen

ozir. zamenjam za pšenico moko. Josip Kirbiš, Celje. (k)

Posestva

Nova hiša
v okolici Celja po zelo ugodni ceni naprodaj — tudi za hranilno knjižico. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju. (p)

Trgovina

elektrotehničnih potrebščin, koncesionirana za električne instalacije — z vsem inventarjem trgovine in skladišča, na najprometnejši točki zagrebškega centra (blizu »Lovčkoga roga«), z bogato zalogo kurantnega blaga za elektroinstalacije, kot: električnih vod, elektrovarnostnih naprav, svetil, žarnic, lustrov, elektrodekorativnih predmetov, napeljava električnih reklam in transparentov, vse v polnem obratu — prodamo na podlagi originalne nabavne in fakturirane cene. Sigurna ekstenzija ter zlasti za nemške emigrante ugodno. — Prodaja: Poslovnica Pavleković, Zagreb, Illica br. 144. (p)

Več hiš

ob Dunajski cesti, z lepimi vrtni in trgovinami — naprodaj. Zraven dobro upeljana pekarija — Več se izve v kopališču Jezica pri Ljubljani. (p)

Hiša z vrtom

v kateri je bila specijalska trgovina, v rudarskem kraju na deželi, porabna za trgovino, obrt ali stanovanje, se odda za 40.000 Din. En del kupnine bi se sprejel tudi v hranilnih knjižicah. Poizve se: Ljubljana, Dr. Loreto, Kongresni trg št. 2. (p)

Industrijsko podjetje

v Zagrebu, stabilno, solidno, zelo lukrativno in razširjeno, 28 let nepretrgoma v rokah enega lastnika, naprodaj. Proizvaja merkatilne in luksuzne predmete, dobro vpeljane v celi državi, po katerih je mnogo povpraševanj. Industrija je brez konkurence z dokazanimi dva in pol milijona odjemalci. Poleg tega pa ima v strogem centru Zagreba lastno, izvrstno vpepljeno detaljno trgovino. Industrija naprodaj vsled starosti. Prodaja in daje informacije: Poslovnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. (p)

Čas je zlato
pa tudi dobra reklama v SLOVENCU

Prodamo

Do 4000 kg sena
kravjega, dobrega — naprodaj. Poizve se: Strma pot 8, pri »Tičku«. (l)

Jabolka

najokusnejša 5 Din, pošta kupca, od 50 kg povzeto: Postržin, Maribor. (l)

VINA

vseh vrst kupite najugodnejše pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Sveže najfinišne norveške

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Vino

od 50 l naprej, belo, rdeče in črno — se dobi pri Osrednji vinarski zadruzi za Jugoslavijo v Ljubljani, Kongresni trg 2. (l)

Lesna industrija

naprodaj z vsem inventarjem in blagom. Plačila in lega najugodnejša. Interesanti, pošljite naslove upravi »Slovenca« pod »Les« št. 912. (l)

Obrt

Žične posteljne vloge

in zložljive železne postelje izdeluje amateur ter sprejema iste v popravilo Pavel Strgulc, Gosposvetska cesta 13, Kolizej Ljubljana. (t)

Električne napeljave

popravlja vsake vrste, tu in na deželi — izvršuje in se priporoča Haviček Franc, obl. konc. elektro-tehn. podjetje, Sv. Petra cesta 5, telefon 34-21. t

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogacnik, Bohoričeva ulica 5

Posteljne mreže

izdeluje in popravlja na lesenih in železnih okvirjih najceneje — Alojz Andlovic, Komenskega c. št. 34. (t)

Koruzo za krmo

oddaja najceneje voltergovina žita in moke A VOLK LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Poskusite to nocoj, pa boste

na videz za 10 let mlajši

1 S konci prstov obeh rok masirajte od sredine brade počasi navzgor do senc.

2 Na isti način nadaljujte s masiranjem in sicer od nosa do obrvi in senc.

3 Začnite sredi čela in pomikajte konce prstov v krogu navzgor in na stran.

Da dosežete najboljšie učinke ponovite to masazo nekolikokrat in poslužite se pri tem kremo Tokalon, hrane za kožo, rožnate barve. Ta krema vsebuje »Biocel«, pridobljen iz mladih živali in pripravljen po posebnem receptu dr. Stejskala od dunajske univerze. Z uporabo te kreme se stara in uvela koža naglo pomlajuje, gube in brazde izginejo, ohlapnele lične mišice pa postanejo sveže in čvrste. Poskusite to novo metodo s kremo Tokalon, hrano za kožo rožnate barve in počakajte na učinke.

69.-
Vrsta 5705-26
Pri plesu ne boste niti čutili teh lahkih čevljev iz atlasta ali crep de china.

69.-
Vrsta 5705-23
Moderni plesni čevlji iz svilene atlasta z okusnim okrasom. Naše svilene čevljičke Vam takoj pobarvamo v tonu Vaše plesne haljice.

Atlasta

Berač: »Oprostite, dali ste mi ponarejen novček.«
»Obrzite ga za svojo poštenost.«

»Ali imaš tudi ti tako hude ošpice. V šolo ne bom smel kar štiri tedne.«
»Moje so še slabše, imel sem jih med počitnicami...«

OREHE

zadnje rasti ima ugodno naprodaj tvrdka FRANC MATHEIS-ovi nasl., BREŽICE.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob težki izgubi naše drage mame, gospe

Elizabete Lovšin

kakor tudi za poklonjeno krasno cvetje in nadvse častno spremstvo na njeni zadnji poti — izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 30. januarja 1934.

Globoko žalujoči ostali.

šen je bil v raševnat suknjič, ki je po svojem kroju in dolžini sličil skoraj meniški kuti.

Ko je stopil Hajmo skozi vrata, ga je pozdravil dečko samo s tem, da mu je priklimal z glavo in pomežiknil z očmi. S senene postelje se je pa dvignila okrogla postava: menih v črni redovni obleki avguštineev, prepasan s širokim usnjatim pasom; nakovane čizme, ki so se sušili ob ognju, je bil že zamenjal s slamatnimi copatami. Pesti je oprl ob boko in stopil proti Hajmu; njegove majhne oči so trepljale, usta so se gibala, kakor bi grizel, in z glavčastega nosa ter prijaznih lic je odsevala škriatasta svetloba od ognja.

»Dobrodošli častiljivi oče!« je pozdravil Hajmo in snel čepico.

Valti, hlapčič, se je ob tem pozdravu zahehtal; menih se je pa zasmeljal iz vsega grla: »Torej ti si Hajmo, naš novi lovec?«

»Jaz!«

»Ne verjamem! Ne verjamem!«

»Prav zares sem!« je menceal Hajmo v zadregi. »Ti? Ti hočeš biti lovec? O ježeš! S teboj je gospod Henrik naletel na pravega! Ti hočeš biti lovec? Lovec mora imeti oči! Razumeš? Ti imaš pa oči kakor slepa miš! Tu... poglej sem!« Smeje se je nagnil menih glavo in pokazal teme, vse obraslo s srčastimi šopi las, kjer se ni dala opaziti niti sled kake tonzure.

Sedaj se je zasmel tudi Hajmo, in Valti, mahaje sem in tja z omaščeno železno žlico, je zakričal lovecu na uho: »Saj to je samo brat Severin, naš vrtnar!«

O kako imena lažejo! Severinus, to se pravi »strog«, »resen« — pa ta obraz in ta trebušček, ki se je tresel od smeha, da se je brat Severin moral spustiti na klop in priti tako nekoliko do sapa!

»Tako? Tako? Torej brat ste?« je dejal Haj-

mo, odpenjajoč si svoje orožje. »Potem pa dvakrat dobrodošli!« In smehljuje se je stegnil desnico.

Severin mu je segel vanjo z eno roko, dočim je drugo dvignil, hudomušno z njo grozeč: »Ti! Ti! Če izdam to gvardijanu, da si patra samo pol toliko vesel ko fratra, potem boš slabo naletel!« Hotel je dalje govoriti, toda iz ponve, ki je visela nad ognjem, je nenadoma čudno zasikalo. »Valti, ti mrhale!« je zakričal brat prestrašen in planil k ognjišču. »Prav res! Pusti felot, da se nam piča zasmodi, kakor bi bila duša, ki jo praži hudič! Sem žlico!« Iztrgal je železni rogelj fantu iz rok in začel kadečo se jed tako vneto obračati in mešati, da so mu rdeča lica kmalu začele oblivati svetle potne srage.

Hajmo ga je nekaj časa opazoval, nato si je snel z ramena lok in drgnil z usnjeno zaplato od vlečnega zrakca zmehčano tetivo tako dolgo, da se je segrela in posušila. Ko je obehal orožje na lesen klin, je prinesel brat Severin kadečo se ponev k mizi.

»Tako, fanta, zdaj pa nad pičlo!« Usedli so se okoli mize, ki jo je ognjiščni plamen dovolj obsvetljeval, in so malo pomolili. In v istini — veseli obraz brata Severina se je za trenotek zresnil. Komaj je pa imel svoj »amen« z ustnic, je bil prvi z žlico v skledi.

Poučilo so bili komaj nekaj grizljajev, ko je Severin urno odložil žlico in zgrabil onadva za roki: »Stoj! Na najboljšo smo pozabili! Valti! Sem z dobroto božjo!«

Fant je skočil pokonci in prinesel iz bisage trebušasto lončeno grljanko. Oprezno je brat Severin izvlekel lubasti zatič in porinil posodo pred loveca: »Prvi požirek bodi tvoj... samostansko pivce!« Mlasknil je z jezikom.

Hajmo je globoko potegnil. »Da, brat, tu se čuti dobrota božja!«